

Center RS za poklicno izobraževanje

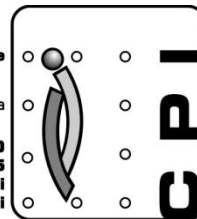
Ob železnici 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/ **5864 200**

faks: 01/ **5422 045**

e-pošta: **info@cp.si**

<http://www.cpi.si>

POROČILO O KAKOVOSTI POKLICNEGA IN STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA za šolsko leto 2008/2009

Ljubljana, september 2010

Besedilo ni lektorirano

PRI OBLIKOVANJU POROČILA SO SODELOVALI:

Simona Knavs
Darko Mali
Mateja Hergan
Karmen Stolnik

UPORABLJENE KRATICE:

CPI Center RS za poklicno in strokovno izobraževanje
IO izobraževanje odraslih
Izvajalec PSI izvajalec srednjega poklicno strokovnega izobraževanja
Organizacija za IO organizacija za izobraževanje odraslih
PSI poklicno in strokovno izobraževanje

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	5
2	ZAKONSKE PODLAGE	6
3	DRŽAVNI KAZALNIKI KAKOVOSTI V POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU	8
4	SPREMLJANJE	9
4.1	Potek spremljanja	9
4.2	Vsebina spremljanja	9
4.3	Sodelujoči izvajalci PSI	10
5	REZULTATI SPREMLJANJA	11
5.1	KAZALNIK 1 - Celovit sistem vodenja kakovosti	11
5.1.1	Organizacija dela na področju kakovosti	11
5.1.2	Organiziranost glede na zakonodajo	12
5.1.3	Članstvo v komisijah za kakovost	13
5.1.4	Dejavnost komisij za kakovost.....	15
5.1.5	Poročilo o kakovosti in opis dela komisij za kakovost	17
5.1.6	Vsebina poročil o kakovosti.....	17
5.1.7	Obravnava poročil o kakovosti	19
5.1.8	Področja ukrepov za izboljšanje kakovosti	20
5.1.9	Delo komisij za kakovost, ki še nimajo oblikovanega poročila o kakovosti.....	21
5.1.10	Oblike dela na kakovosti pri izvajalcih PSI, ki nimajo komisije za kakovost	22
5.2	KAZALNIK 2 – Delež učiteljev z izpolnjenimi pogoji za delo na delovnem mestu učitelja	22
5.2.1	Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja ..	22
5.2.2	Učitelji glede na izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja	26
5.3	KAZALNIK 3 – delež učiteljev, ki sodelujejo v nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju ter delež sredstev, ki jih izvajalci psi temu namenjajo.....	28
5.3.1	Nadaljnje izobraževanje učiteljev	28
5.3.2	Višina in delež sredstev izvajalcev PSI za nadaljnje izobraževanje učiteljev	29
5.4	DODATEK	30
6	ZAKLJUČEK	32
7	Literatura in viri	34
8	Priloge	35

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI	10
Tabela 2: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI glede na organizacijo dela na kakovosti.....	11
Tabela 3: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI glede na organiziranost komisij za kakovost	12
Tabela 4: Število in delež komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI glede na usklajenost z zakonodajo	12
Tabela 5: Število in delež komisij za kakovost glede na število članov	13
Tabela 6: Število in delež komisij za kakovost glede na število članov iz posamezne skupine članov	14
Tabela 7: Število in delež komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI glede na strukturo in velikost.....	15
Tabela 8: Število in delež komisij za kakovost glede na čas ustanovitve.....	15
Tabela 9: Število in delež komisij za kakovost glede na dolžino mandata	16
Tabela 10: Število in delež šolskih komisij za kakovost glede na pogostost sestajanja.....	16
Tabela 11: Število in delež komisij za kakovost glede na oblikovano in objavljeno poročilo o kakovosti ali opis dela	17
Tabela 12: Število in delež poročil o kakovosti glede na posamezne vsebinske elemente	18
Tabela 13: Število in delež poročil o kakovosti, ki vsebujejo opis izvedbe samoevalvacije.....	19
Tabela 14: Število in delež poročil o kakovosti, katera so obravnavali navedeni organi in delovna telesa izvajalcev PSI	20
Tabela 15: Področja ukrepov za izboljšanje kakovosti	21
Tabela 16: Opisi dela komisij za kakovost, ki še nimajo oblikovanega poročila o kakovosti	21
Tabela 17: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja	23
Tabela 18: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja splošnoizobraževalnih predmetov	24
Tabela 19: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja strokovno teoretičnega pouka	25
Tabela 20: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja praktičnega pouka	25
Tabela 21: Učitelji glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja	26
Tabela 22: Število učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja	27
Tabela 23: Število učiteljev strokovno teoretičnega pouka glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja	27
Tabela 24: Število učiteljev praktičnega pouka glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja	28
Tabela 25: Izobraževanje učiteljev v šolskem letu 2008/09	29
Tabela 26: Višina in odstotek finančnih sredstev porabljenih za izobraževanje učiteljev šolskem letu 2008/09	30
Tabela 27: Odgovori sodelujočih izvajalcev PSI na vprašanje "Ali nam želite še kaj sporočiti?"	31

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za samostojne šole	36
Priloga 2: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za šolske centre	39
Priloga 3: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za organizacije za izobraževanje odraslih	44

1 UVOD

Pred nami je drugo poročilo o spremljanju kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja (v nadaljevanju PSI)¹ na državni ravni. Poročilo spremlja stanje prvih treh (od sedmih) kazalnikov tako kot že prvo poročilo (njegov povzetek je objavljen na spletni strani SIQA-VET)². Nekoliko je le spremenjena metodologija zbiranja podatkov.

Sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v slovenskem poklicnem in strokovnem izobraževanju je kljub dobrim nastavkom (zakonodajna ureditev, stalnost razvojnih projektov ipd.) še vedno v povojih. Spremljanje na državni ravni bi potrebovalo nekoliko dodatne spodbude predvsem z vidika strokovne podpore metodologov in institucij.

Zavedati se je potrebno, da je učinek spremljanja stanja na podlagi državnih kazalnikov dolgoročen. Spremljanje pokaže rezultate skozi leta metodološko korektnih pristopov. Da bi v naslednjih nekaj letih uspeli oblikovati metodologijo zbiranja podatkov, ki bi uspela prikazovati stanje na področju sprejetih kazalnikov, je potrebno aktivirati strokovno skupino institucij, ki pri tem lahko sodelujejo ter ji zagotoviti potrebna sredstva.

»Zavest o pomenu sistematičnega in celovitega sistema zagotavljanja kakovosti se je še okrepila z vključevanjem v evropske integracijske procese. Po sprejemu Kopenhagenske deklaracije o okrepljenem sodelovanju v poklicnem izobraževanju (2002) je izboljšanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja skupen cilj držav, socialnih partnerjev in Evropske komisije.« (Pevce Grm 2008, str. 37)

Kljub optimizmu avtorice bo potrebno na področju zagotavljanja kakovosti opraviti še veliko dela in pri tem smo na potezi vsi sodelujoči akterji.

¹ Poklicno in strokovno izobraževanje (PSI) uporabljamo kot krajši termin za tisto srednješolsko izobraževanje (tretje, četrte in pete ravni po Klasius-SRV (vir: <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=3967>)), ki ni splošno in se zaključí ali s poklicno maturo ali z zaključnim izpitom.

² <http://www.siqa-vet.si/siqa-vet/drzavno-porocilo/>

2 ZAKONSKE PODLAGE

Sprememba **ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU** v letu 2006 (ZPSI-1 v Ur.l. RS, št. 79/2006) je uvedla novo 3. poglavje z naslovom Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. V 15. členu zakon določa, da morajo šole zagotavljati kakovost vzgojno-izobraževalnega dela po načelih celovitega sistema vodenja kakovosti z upoštevanjem skupnega evropskega okvira zagotavljanja kakovosti. 16. člen svetom šol nalaga, da na predlog ravnateljev imenujejo komisijo za kakovost, ki jo sestavljajo predsednik komisije in najmanj 5 članov. Člani so: predstavniki strokovnih delavcev šole, delodajalcev, dijakov in staršev. Šolski centri z več organizacijskimi enotami lahko oblikujejo le eno komisijo. Komisija oblikuje letno poročilo in ga objavi na spletnih straneh šole. 17. člen določa, da javni zavod oziroma druga organizacija, ustanovljena za razvoj PSI, ugotavlja kakovost PSI na podlagi podatkov šol in drugih statističnih podatkov.

Zakon ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v PSI odraslih posebej ne opredeljuje. V pričujoči spremljavi ugotavljamo, da se organizacije za izobraževanje odraslih odločajo za izvajanje določb tako, da jih smiselno prilagajajo naravi organizacije izobraževanja odraslih, kar pomeni, da v komisijah namesto dijakov sodelujejo udeleženci izobraževanja odraslih in da ne sodelujejo njihovi starši. Za potrebe tega spremljanja smo torej upoštevali navedeno prilagoditev. Predlagamo, da se v prihodnje uredi ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v PSI odraslih tudi v zakonodaji.

PRAVILNIK O UPRAVLJANJU S PODATKI O KAKOVOSTI ŠOL (Ur.l. RS, št. 112/2007) določa pogoje uporabe, varovanja in posredovanja podatkov, ki se jih zbira na podlagi 17. člena Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju. Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje (v nadaljevanju Strokovni svet) določi kazalnike kakovosti. Center RS za poklicno izobraževanje (v nadaljevanju CPI) za šole pripravi ustrezna pojasnila oziroma metodologijo za zbiranje podatkov in določi rok, do katerega mu morajo šole vsako leto posredovati podatke, ki jih vključujejo kazalniki. Zbira in posreduje se le tiste podatke, ki se jih zakonsko sme zbirati, z njimi pa se ravna kot z osebnimi podatki na področju srednjih šol. CPI zbrane podatke uporablja za ugotavljanje kakovosti PSI na sistemski ravni, ne sme pa jih uporabljati za namen vrednostnega razvrščanja (rangiranja) šol. V praksi to pomeni, da se vsi podatki zbirajo za namen oblikovanja državnega poročila, ki ne vključuje podatkov posameznih izvajalcev izobraževanja, kar velja za vse vrste podatkov (npr. višino sredstev, s katerimi organizacije razpolagajo). Enkrat letno CPI objavi poročilo o kakovosti PSI.

Komisija za razvoj nacionalnega ogrodja za kakovost v PSI je leta 2007 pripravila predlog sedmih kazalnikov kakovosti PSI na državni ravni in jih posredovala v obravnavo Strokovnemu svetu. Na svoji 101. seji je strokovni svet sprejel predlagani okvir kazalnikov kot dolgoročno usmerjen okvir za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. Komisija je strokovnemu svetu predstavila tudi publikacijo »Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije«, ki jo je izdal CPI s pomočjo sredstev Evropskih socialnih skladov. Publikacija je bila posredovana večjemu številu šol, na voljo pa je tudi v elektronski obliki na spletni strani CPI (www.cpi.si).

Zadnja od zakonodajnih sprememb na temo zagotavljanja kakovosti, ki vpliva tudi na PSI, je bila izvedena v **ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA** (ZOFVI-G, Ur.l. RS, št. 36/2008) aprila 2008. Najprej se med cilje sistema vzgoje in izobraževanja v 2. členu doda »zagotavljanje kakovostne izobrazbe«. Tretje poglavje, ki je v stari različici naslovljeno »Poskus in spremljanje«, se spremeni v »Posodabljanje ter ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti«. Za nas je zanimiva sprememba 20. a člena, ki se v starem zakonu nanaša na spremljanje izvajanja novih javno veljavnih programov, v novem pa na ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. V njem se predvideva ustanovitev Sveta za kakovost in evalvacije, ki zamenja dosedanji Svet za evalvacije. Svet predlaga »merila in postopke za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v

vtcih in šolah na nacionalni ravni« ter nacionalne evalvacijske študije. Svet imenuje minister in natančneje določi njegove pristojnosti.

Na ravni izvajalcev vzgoje in izobraževanja nova določila (49. člen) ravnateljem nalagajo odgovornost za zagotavljanje in ugotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in pripravo letnega poročila o samoevalvaciji šole oz. vrtca, Svet zavoda (48. člen) pa letno poročilo sprejme. V kontekstu celovitega sistema vodenja kakovosti ter sledenja evropskim priporočilom na področju PSI se samoevalvacija smatra za ključno metodo dela na institucionalni ravni.

V nadaljevanju bomo dosledno uporabljali termin izvajalec poklicnega in strokovnega izobraževanja (izvajalec PSI) za vse izvajalce srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja. Termin šola bomo uporabljali za samostojne šole in šolske centre, ki izvajajo srednje poklicne in strokovne izobraževalne programe in termin organizacija za izobraževanje odraslih (organizacija za IO), za vse tiste organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo srednje poklicne in strokovne izobraževalne programe.

Povzemimo aktualne zakonodajne zahteve veljavne za PSI.

NA RAVNI IZVAJALCEV PSI:

- Izvajalec PSI s sklepom Sveta zavoda ustanovi komisijo za kakovost, v kateri sodelujejo strokovni delavci šole, predstavniki delodajalcev, dijakov in staršev oz. udeležencev izobraževanja odraslih tako, da jo sestavljajo predsednik in še najmanj 5 članov.
- Ravnatelj oziroma vodja izobraževalne organizacije je odgovoren (v sodelovanju s komisijo za kakovost) za izvedbo samoevalvacije, posredovanje poročila o samoevalvaciji Svetu zavoda ter objavo poročila o kakovosti oziroma o delu komisije za kakovost na spletni strani šole. Odgovoren je tudi za posredovanje podatkov, potrebnih za oblikovanje državnega poročila o kakovosti, CPI-ju.
- Celotna dejavnost mora slediti načelom celovitega sistema vodenja kakovosti, ki jih vsebujejo tudi evropska priporočila³.

NA RAVNI DRŽAVE:

- Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje je odgovoren za oblikovanje državnih kazalnikov kakovosti, na podlagi katerih CPI letno spremlja kakovost poklicnega in strokovnega izobraževanja.
- V ta namen CPI oblikuje metodologijo zbiranja podatkov, ki jih pridobiva neposredno od izvajalcev PSI in iz drugih virov; na podlagi teh pa oblikuje letno poročilo o kakovosti PSI.

³ V času priprave zakonodaje in državnih kazalnikov je na podlagi skupnega evropskega okvira za zagotavljanje kakovosti (CQAF), ki ga omenja slovenski Zakon o PSI, nastajal Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti v PSI (EQARF), ki sta ga sprejela Evropski parlament in svet v obliki priporočil junija 2009.

3 DRŽAVNI KAZALNIKI KAKOVOSTI V POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU

Sedem kazalnikov, sprejetih na Strokovnem svetu, predstavlja aktualni državni okvir kot dolgoročno usmerjen okvir za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v PSI na sistemski ravni. Kazalniki po vsebini zajemajo večino vsebine kazalnikov, pripravljenih na evropski ravni (EQARF). Pri tem so upoštevani tako kontekstualni, vhodni, procesni kot izhodni kazalniki oziroma kazalniki učinka.

S **KAZALNIKOM 1** se spremlja vzpostavljanje sistemov kakovosti na šolah glede na zakonodajo ter evropska in druga strokovna priporočila. Spremlja se delovanje komisij za kakovost na podlagi zbranih podatkov in na podlagi poročil komisiji.

KAZALNIKA 2 IN 3 sta osredotočena na učitelje kot pomembne nosilce razvoja kakovosti. Drugi kazalnik spremlja delež učiteljev z ustrezno formalno stopnjo izobrazbe (oziroma z izpolnjenimi pogoji za delo na delovnem mestu učitelja, ki jih poleg izobrazbe predstavljajo še andragoško pedagoška izobrazba ter strokovni izpit, za učitelje praktičnega pouka pa tudi ustrezno število let delovnih izkušenj). Tretji kazalnik ugotavlja delež učiteljev, ki sodelujejo v nadaljnjem strokovnem izobraževanju, izpopolnjevanju in usposabljanju ter delež v ta namen vloženega denarja s strani izvajalca PSI.

KAZALNIKA 4 IN 5 se osredotočata na rezultate izobraževanja in spremljata delež udeležencev izobraževanja, ki so uspešno zaključili izobraževanje v predvidenem času in uspešnost na zaključnem izpitu in poklicni maturi.

KAZALNIK 6 spremlja učinke izobraževanja, in sicer nahajanje udeležencev izobraževanja šest mesecev/eno leto po zaključenem izobraževanju (dijaki so v nadaljnjem izobraževanju, zaposleni ali brezposelni).

KAZALNIK 7 je kontekstualni kazalnik in spremlja umeščanje šole v lokalno okolje tako, da ugotavlja delež sredstev, ustvarjenih s pripravo in izvedbo seminarjev po naročilu gospodarstva.

Predlagano je tudi spremljanje kakovosti po bolj kvalitativnih dimenzijah na treh področjih, kjer bi zbirali posebne dosežke šol/primere dobre prakse v širših tematskih področjih, kot so: podpora razvoju industrije in gospodarstva (udeležba pri uvajanju sprememb v širšem delovnem okolju, razvojni ukrepi ...), razvoj na področju učenja in poučevanja (nove metode poučevanja in ocenjevanja, individualizacija, spodbujanje odličnosti), preprečevanje izključenosti in izobraževanje mladine s posebnimi potrebami. Spremljanje kakovosti na teh širših tematskih področjih bi lahko bila podlaga oblikovanju posebne nagrade za kakovost.

Ob sprejemu predlaganih kazalnikov se je Strokovni svet odločil za postopno vključevanje kazalnikov v nacionalno poročilo ter določil, da se prvo leto spremljanja (šolsko leto 2007/08) pripravi poročilo na podlagi prvih treh kazalnikov. Tudi drugo leto spremljanja (šolsko leto 2008/2009) se z nekoliko spremenjeno metodologijo osredotoča na prve tri kazalnike.

4 SPREMLJANJE

4.1 POTEK SPREMLJANJA

V spremljavo smo vključili vse izvajalce javno veljavnih programov srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja (v nadaljevanju izvajalci PSI), ki jim je na podlagi vpisa v Razvid izvajalcev srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja Ministrstvo za šolstvo in šport dodelilo objavo prostih mest za vpis v 1. letnik srednjih poklicnih in strokovnih programov v šolskem letu 2008/2009 (Razpis za vpis v srednje šole v šolskem letu 2008/09). Mednje sodijo šole in šolski centri, ki izobražujejo mladino, šole in šolski centri, ki izobražujejo mladino in odrasle in organizacije za izobraževanje odraslih, ki izobražujejo le odrasle. V spremljavi smo zaradi precejšnje organizacijske razlike med šolami in organizacijami za izobraževanje odraslih podatke analizirali tudi glede na ti dve podskupini.

Oblikovali smo tri vprašalnike ločeno za samostojne šole, šolske centre in organizacije za IO, ki jih prilagamo v poročilu kot Priloge 1, 2 in 3. Tako smo lahko nekatera vprašanja prilagodili posebnostim treh organizacijskih struktur izvajalcev PSI. Vprašalnike smo individualizirali tako, da smo že vključili splošne podatke izvajalcev PSI (naziv, matična številka in vodja). Posredovali smo jih vodjem po elektronski pošti in jih, razen izjemoma, po tej poti prejeli tudi izpolnjene.

Vprašalniki so sestavljeni iz 9 vsebinskih vprašanj v treh sklopih glede na tri spremljane kazalnike. Vprašalniki vsebujejo zaprta in odprta vprašanja. Podatke smo obdelali na ravni enostavne deskriptivne statistike z uporabo frekvenčnih in strukturnih tabel.

4.2 VSEBINA SPREMLJANJA

Razen izjemoma (ustanovitev komisije za kakovost, podatki o finančnih sredstvih) smo zbirali podatke, ki so veljali za šolsko leto 2008/2009.

PRVI KAZALNIK ugotavlja stanje sistemov kakovosti na šolah. V petih vprašanjih, namenjenih zbiranju podatkov za oceno stanja glede na prvi kazalnik, nas je zanimal organizacijski vidik komisij za kakovost (čas ustanovitve, mandat komisije, pogostost sestajanja in velikost komisije, članska struktura) ter njihovo delo (pripravljeno in na spletni strani objavljeno poročilo o kakovosti, obravnava poročila znotraj delovnih teles oziroma organov izobraževalne institucije in področja na katerih so bili izpeljani ukrepi za izboljšanje kakovosti). V kolikor na šoli še ni delujoča komisija za kakovost, nas je zanimalo, na kakšen način skrbijo za zagotavljanje kakovosti. Pregledali smo tudi poročila o kakovosti izvajalcev PSI, pri čemer nas je zanimalo ali poročilo vsebuje predstavitev šole, razvojne cilje, opis sistema vodenja kakovosti, predstavitev komisije in njenega delovanja ter ali in kako so predstavili samoevalvacijske aktivnosti.

S šestim vprašanjem smo ugotavljali stanje na področju izpolnjevanja pogojev za delo na delovnem mestu učitelja, kakor je opredeljen **DRUGI KAZALNIK**. Pogoji so trije: ustrezna formalna izobrazba, pedagoško andragoška izobrazba in opravljen strokovni izpit na področju vzgojno izobraževalnega dela; za učitelje praktičnega pouka pa tudi ustrezno število let delovne dobe. Prosili smo za podatke, in sicer ločeno za učitelje splošnoizobraževalnih predmetov, strokovno teoretičnega in praktičnega pouka.

Pri **TRETJEM KAZALNIKU** nas je zanimalo, koliko se učitelji nadaljnje izobražujejo in usposablajo ter koliko sredstev izobraževalne organizacije porabijo za ta namen. Sedmo vprašanje se je nanašalo na časovni obseg izobraževanja in usposabljanja. Oblikovali smo tri kategorije: število učiteljev, ki se niso udeležili izobraževanja; število učiteljev, ki so se udeležili izobraževanja do vključno pet dni in število učiteljev, ki so se udeležili izobraževanja daljšega od pet dni. Kategorije smo oblikovali na podlagi 53. člena Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja, ki določa najnižje število dni izobraževanja učiteljev v šolskem letu.⁴ Osmo in deveto vprašanje smo izjemoma vezali na preteklo koledarsko (2008) in ne šolsko leto, saj se tičeta finančnih sredstev, katerih evidence tudi izobraževalne organizacije vodijo glede na koledarsko leto. Spraševali smo po višini in deležu sredstev namenjenih za izobraževanje in usposabljanje učiteljev.

4.3 SODELUJOČI IZVAJALCI PSI

K sodelovanju smo povabili vse izvajalce PSI, torej ponudnike srednjih strokovnih in tehniških, nižjih in srednjih poklicnih ter poklicno-tehniških izobraževalnih programov v Sloveniji tako za mlade (dijake) kot za odrasle (udeležence izobraževanja). Seznam vsebuje 139 izobraževalnih organizacij, od katerih je 90 samostojnih šol ali šolskih centrov (v nadaljevanju šole) ter 49 organizacij za izobraževanje odraslih (v nadaljevanju organizacije za IO). Povabilu k sodelovanju se je odzvalo 112 izvajalcev PSI in sicer 76 oz. 84,4% šol ter 36 oz. 73,5% organizacij za IO. Skupaj je bil dosežen 80,6% odziv.

Izvajalci PSI	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Vsi	90	100,0	49	100,0	139	100,0
Sodelujoči	76	84,4	36	73,5	112	80,6

Tabela 1: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI

⁴ »Delavci imajo pravico do stalnega strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja. V ta namen mora zavod delavcem na delovnih mestih za katere se zahteva najmanj srednja izobrazba omogočiti letno najmanj 5 dni strokovnega izobraževanja oziroma 15 dni na vsaka 3 leta, ostalim delavcem pa najmanj 2 dni letno oziroma 6 dni na vsaka tri leta.« (Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, 53. člen)

5 REZULTATI SPREMLJANJA

5.1 KAZALNIK 1 - CELOVIT SISTEM VODENJA KAKOVOSTI

Prvi kazalnik spremlja razvitost celovitega sistema vodenja kakovosti pri izvajalcih PSI v skladu z zakonodajo (ZPSI-1, 2006). V spremljavi za šolsko leto 2008/2009 smo ugotavljali:

- organizacijo dela na področju kakovosti (delujoča komisija za kakovost, kdaj in za koliko časa je bila ustanovljena, kako pogosto se je sestajala, število in struktura članov ali druge oblike dela na kakovosti);
- ali je poročilo o kakovosti pripravljeno in objavljeno na spletni strani in katera delovna telesa oziroma organi izvajalcev PSI so poročilo obravnavali;
- vsebino poročil glede na to ali vsebuje predstavitev izvajalca PSI, razvojne cilje, opis sistema zagotavljanja kakovosti, opis delovanja komisije za kakovost, izvedba samoevalvacije, določitev ukrepov in drugo.

5.1.1 Organizacija dela na področju kakovosti

Zakon o PSI (ZPSI-1, 2006), ki izvajalcem PSI nalaga organiziranje komisije za kakovost, pri tem določa, da je komisija za kakovost tista delovna skupina, ki ima predsednika in še vsaj 5 članov. V komisijo morajo biti vključeni dijaki (oziroma udeleženci izobraževanja), starši (le pri šolah), delodajalci in strokovni delavci izvajalca PSI. Komisijo za kakovost na šoli imenuje svet šole. V kolikor izvajalci PSI nimajo ustanovljene komisije za kakovost smo jih v petem vprašanju prosili, da nam opišejo njihove oblike dela na kakovosti. V nadaljevanju si bomo pogledali, v kolikšni meri izvajalcem PSI uspeva organiziranje komisij za kakovost in posebej, v kolikšni meri jim uspeva komisije organizirati v skladu z opisanimi zakonodajnimi določili.

Organizacija dela na kakovosti	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Organizirana komisija za kakovost	71	93,4	28	77,8	99	88,4
Druge oblike dela na kakovosti	4	5,3	7	19,4	11	9,8
Ne navajajo dela na kakovosti	1	1,3	1	2,8	2	1,8
Skupaj	76	100,0	36	100,0	112	100,0

Tabela 2: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI glede na organizacijo dela na kakovosti

Večina sodelujočih izvajalcev PSI (88,4%) ima organizirano komisijo za kakovost (tabela 2). S 93,4% so pri tem nekoliko bolj uspešne šole kot pa organizacije za IO. Slabih 10% izvajalcev PSI pa se z izzivi zagotavljanja kakovosti sooča na druge načine. Pri tem navajajo analizo letnega delovnega načrta (v 4. primerih) ter učne uspešnosti dijakov oziroma udeležencev izobraževanja (v 3. primerih). Po enkrat

zapišejo, da izvajajo ankete o zadovoljstvu z izobraževanjem, redno hospitirajo na predavanjih, pa tudi, da so se v šolskem letu 2008/2009 šele pripravljali na organiziranje komisije za kakovost. Med organizacijami za IO sta tudi dve, ki opisujeta zagotavljanje kakovosti po sistemu POKI in s pomočjo projekta Svetovalec za kakovost Andragoškega centra Slovenije, ena pa navaja pridobljen certifikat po ISO standardu.

5.1.2 Organiziranost glede na zakonodajo

Ustanovitev komisije za kakovost na šoli naj bi izvedel svet šole. V vprašalniku po tem nismo spraševali, zanimal nas je le čas ustanovitve, ki si ga bomo pogledali kasneje. Zakon tudi ne opredeli, kdo je tisti, ki ustanavlja komisijo za kakovost pri organizacijah za IO. Kriterij postopka ustanovitve komisije zato nismo upoštevali pri opredelitvi ali je komisija za kakovost organizirana v skladu z zakonom.

Smo pa kot kriterij vzeli članstvo. Tu je zakon bolj natančen, zato je z zakonodajo neusklajena tista komisija, ki ima manj kot 6 članov (5 članov in predsednik) ter tista, ki v svoji sestavi nima predstavnikov dijakov in/ali odraslih udeležencev izobraževanja, staršev (če gre za šolo), delodajalcev in strokovnih delavcev izobraževalne organizacije.

Izvajalci PSI glede na organiziranost komisij za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Komisija je v skladu z zakonodajo	54	76,1	11	39,3	65	65,6
Komisija ni v skladu z zakonodajo	17	23,9	17	60,7	34	34,4
Skupaj	71	100,0	28	100,0	99	100,0

Tabela 3: Število in delež sodelujočih izvajalcev PSI glede na organiziranost komisij za kakovost

Po teh kriterijih ugotavljamo, da je dvema tretjinama (65,6%) sodelujočih izvajalcev PSI, ki so organizirali komisijo za kakovost uspelo zbrati predvidene predstavnike v dovolj velikem številu. Tudi v tem primeru so bile pri tem uspešnejše sodelujoče šole od sodelujočih organizacij za IO (tabela 3).

Organiziranost vseh komisij za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
skladna z zakonodajo	67	67,0	11	39,3	78	60,9
neskladna z zakonodajo	33	33,0	17	60,7	50	39,1
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 4: Število in delež komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI glede na usklajenost z zakonodajo

Šolski centri so pri tem nekoliko posebni. Organizirano imajo lahko eno ali več komisij za kakovost, zato je število vseh komisij za kakovost, katerih podatke smo pridobili z anketo, večje od števila sodelujočih izvajalcev PSI. Šolski centri imajo lahko organizirano samo t.i. krovno komisijo, ki je zadolžena za zagotavljanje kakovosti celotnega centra, lahko imajo organizirane komisije za kakovost za posamezne organizacijske enote ali pa kombinirajo oba pristopa. Pri spremljavi stanja na področju kazalnika 1 pri šolskih centrih smo za izvajalca PSI z ustrezno organizirano komisijo za kakovost šteli vsak tak šolski center, ki je imel vsaj eno od komisij ustrezno sestavljeno.

Poglejmo si še kakšno je stanje usklajenosti z zakonodajo z vidika komisij za kakovost (tabela 4). Skupno število komisij za kakovost, ki so jih organizirali sodelujoči izvajalci PSI je 128. Medtem ko izračun za organizacije za IO ostaja isti, lahko pri šolah opazimo, da se skladnost z zakonodajo zmanjša za približno 10%, gledano skupaj za vse izvajalce PSI pa za približno 5%. Kakšna odstopanja lahko zabeležimo pri sodelujočih izvajalcih PSI si oglejmo v naslednjem poglavju.

5.1.3 Članstvo v komisijah za kakovost

Izvajalcem PSI smo v vprašalniku postavili vprašanje o številu in strukturi članov v komisijah za kakovost. Podatke o številu članov v komisijah za kakovost prikazuje tabela 5, podatke o strukturi članov v komisijah za kakovost pa prikazuje tabela 6.

Glede na število članov v komisijah za kakovost je najpogostejša oblika komisije 6-članska (43 komisij ali 33,6%), kar je tudi zakonski minimum. 100 (78,2%) komisij za kakovost ima 6 ali več članov. Takih je točno polovica komisij za kakovost organizacij za IO ter 86% šolskih komisij za kakovost. Kar 55% slednjih ima 7 ali več članov.

Število članov v komisijah za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Manj kot 6 članov	14	14,0	14	50,0	28	21,8
6 članov	31	31,0	12	42,8	43	33,6
7 članov	18	18,0	/	/	18	14,1
8 članov	13	13,0	1	3,6	14	10,9
9 članov	12	12,0	/	/	12	9,4
10 ali več članov	12	12,0	1	3,6	13	10,2
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 5: Število in delež komisij za kakovost glede na število članov

V nadaljevanju si pogledjmo še kakšna je članska struktura komisij za kakovost, ki jo prikazuje tabela 6. Po pričakovanjih, glavnino članov komisij sodelujočih izvajalcev PSI sestavljajo strokovni delavci, saj v vsaki komisiji sodelujeta najmanj 2 strokovna delavca, kar v 30,5% komisij pa jih sodeluje celo 5 ali več. Pri tem pa ni bistvene razlike med komisijami šol in komisijami organizacij za IO. Vse preostale skupine članov, torej delodajalci (76,6%), udeleženci izobraževanja (75%) in starši (76%) so prisotni v treh četrтинah komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI, pri čemer starši sodelujejo le v šolskih komisijah.

Članska struktura komisij za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
STROKOVNI DELAVCI						
2 člana	15	15,0	6	21,4	21	16,4
3 člani	30	30,0	6	21,4	36	28,1
4 člani	22	22,0	10	35,7	32	25,0
5 in več članov	33	33,0	6	21,4	39	30,5
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0
DELODAJALCI						
0 članov	19	19,0	11	39,3	30	23,4
1 član	43	43,0	14	50,0	57	44,5
2 člana	34	34,0	3	10,7	37	28,9
3 člani	3	3,0	/	/	3	2,4
4 člani	1	1,0	/	/	1	0,8
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0
DIJAKI / UDELEŽENCI IZOBRAŽEVANJA						
0 članov	20	20,0	12	42,9	32	25,0
1 član	67	67,0	13	46,4	80	62,5
2 člana	13	13,0	3	10,7	16	12,5
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0
STARŠI						
0 članov	24	24,0				
1 član	64	64,0				
2 člana	11	11,0				
3 člani	/	/				
4 člani	1	1,0				
Skupaj	100	100,0				

Tabela 6: Število in delež komisij za kakovost glede na število članov iz posamezne skupine članov

Delodajalce so sodelujoče šole uspele vključiti nekoliko bolje, saj jih je takih kar 20% več kot pri sodelujočih organizacijah za IO. Več kot tretjini šolskih komisij za kakovost zajetih v spremljavi pa je uspelo privabiti najmanj 2, v nekaj primerih pa celo več kot 2 delodajalca.

Zelo podobna je situacija s sodelovanjem udeležencev izobraževanja in staršev. V več kot polovici komisij (62,5%) sodeluje po en udeleženec izobraževanja, v dobri desetini (12,5%) primerov po 2, v nobeni komisiji pa ne zasledimo večjega števila le-teh. Pri sodelovanju s starši se pokaže, da v dobri polovici (64,0%) komisij sodeluje po en starš, v dobri desetini (12,0%) pa sodelujeta 2 le v enem primeru 4 starši.

Med razloge, da komisije za kakovost ne zadostujejo zakonodajnim določilom lahko dodamo dejstvo, da vsem k sodelovanju ni uspelo pritegniti staršev, delodajalcev ali udeležencev izobraževanja. Kar

42,9% komisij za kakovost organizaciji za IO ima težavo pritegniti k sodelovanju udeležence izobraževanja, medtem ko imajo šolske komisije največ težav s privabljanjem staršev (v 24,0%).

Komisije za kakovost, ki niso v skladu z zakonodajo so torej tiste, pri katerih lahko ugotovimo različne kombinacije primanjkljajev ali glede strukture ali števila članov. Najpogosteje komisije nimajo vključenega vseh zaželenih članov (14,8%) ali pa je komisije za kakovost sestavljena samo iz strokovnih delavcev izvajalca PSI (19,5%), kot prikazuje tabela 7.

Komisij za kakovost glede na strukturo in velikost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Skladna z zakonodajo	67	67,0	11	39,3	78	60,9
Manjkajoča eden ali dva predstavnika	16	16,0	3	10,7	19	14,8
Člani so le strokovni delavci	15	15,0	10	35,7	25	19,5
Premajhna komisija	2	2,0	4	14,3	6	4,8
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 7: Število in delež komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI glede na strukturo in velikost

Izvajalce PSI smo vprašali tudi ali so v njihove komisije za kakovost vključeni tudi člani, ki ne sodijo v nobeno od predvidenih skupin deležnikov. Devet komisije je navedlo različne sodelavce: omenjajo tajnico, socialnega partnerja, predsednika sveta zavoda, predstavnika občine, zunanje strokovne sodelavce. Pri komisiji na šolskem centru pa so to tudi predstavnik višje šole in fakultete ter dva študenta.

5.1.4 Dejavnost komisij za kakovost

Razvoj organiziranega dela na področju zagotavljanja kakovosti se je začel še pred sprejetjem zakonodajnih določil na tem področju leta 2006, kot navaja 9 sodelujočih izvajalcev PSI. V prvem letu veljave sprememb zakona je bilo takih izvajalcev PSI že skoraj petina.

Čas ustanovitve komisij za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Pred š.l. letom 2006/07	4	4,0	5	17,9	9	7,0
V š.l. 2006/07	13	13,0	3	10,7	16	12,5
V š.l. 2007/08	20	20,0	6	21,4	26	20,3
V š.l. 2008/09	53	53,0	10	35,7	63	49,2
V š.l. 2009/10	7	7,0	4	14,3	11	8,6
Ni podatka	3	3,0	0	0,0	3	2,4
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 8: Število in delež komisij za kakovost glede na čas ustanovitve

Največji porast ustanavljanja komisij za kakovost pa beležimo v šolskem letu 2008/2009, ko se ustanovi kar 49,2% od danes delujočih komisij za kakovost sodelujočih izvajalcev PSI. Za tri komisije za kakovost šol čas ustanovitve ni bil podan, a je iz ostalih podatkov razvidno, da delujejo.

Delovanje komisij za kakovost je časovno opredeljeno tudi z mandatno dobo komisije (tabela 9). Najpogosteje (71,1%) se sodelujoči izvajalci PSI odločajo za neko omejeno dobo. Pogosto je to med 2 in 5 leti (37,5%) ali za dobo enega leta (33,6%), skoraj četrtina (24,2%) pa je tudi takih, ki mandata niso določili. Šole se najpogosteje (41%) odločajo za enoletni mandat, organizacije za IO pa za nekajletno obdobje (57%).

Mandat delovanja komisij za kakovost	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Nedoločen	22	22,0	9	32,1	31	24,2
2 – 5 let	32	32,0	16	57,2	48	37,5
1 leto	41	41,0	2	7,1	43	33,6
Ni podatka	5	5,0	1	3,6	6	4,7
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 9: Število in delež komisij za kakovost glede na dolžino mandata

Zanimalo nas je tudi, kako pogosto so se komisije za kakovost sestajale v šolskem letu 2008/2009 (tabela 10). Žal nam je pri pripravi ločenih vprašalnikov to vprašanje izpadlo iz vprašalnika za organizacije za IO, zato posedujemo le podatke za sodelujoče šole. Kar petina le-teh podatka ni posredovala, tri pa izjavljajo, da se v tem šolskem letu niso sestajali.

Skoraj polovica (44,0%) šolskih komisij za kakovost, katerih podatke smo zbrali, je navedla, da so se srečali 2 ali 3 krat letno. Slaba četrtina (24,0%) pa navaja pogostejša srečavanja, med njimi so v enem primeru zabeležili kar 19 srečanj, še pet šol pa navaja, da se je komisija srečala deset ali večkrat v šolskem letu.

Pogostost sestajanja šolskih komisij za kakovost	Šole	
	f	f%
Brez sestajanja	3	3,0
1-krat	9	9,0
2 ali 3 krat	44	44,0
4 ali večkrat	24	24,0
Ni podatka	20	20,0
Skupaj	100	100,0

Tabela 10: Število in delež šolskih komisij za kakovost glede na pogostost sestajanja

5.1.5 Poročilo o kakovosti in opis dela komisij za kakovost

Zakon o PSI od izvajalcev PSI zahteva objavo letnega poročila o kakovosti na njihovi spletni strani. Vprašali smo jih torej ali so komisije za kakovost oblikovale poročilo o kakovosti za šolsko leto 2008/2009 in ali so ga objavile na spletni strani. Tiste, ki pa poročila še nimajo oblikovanega, smo prosili za opis dela, ki ga je komisija opravila v šolskem letu 2008/2009. Navedbe smo tudi preverili na njihovih spletnih straneh, s čimer smo jih tudi potrdili, brez omembe vrednih odstopanj.

Poročilo o kakovosti je pripravilo 68,7% sodelujočih izvajalcev PSI, polovica (53,1%) pa jih je poročilo tudi objavilo na svoji spletni strani. Kar šestina sodelujočih šol ni odgovorila na to vprašanje, dobra petina pa je podala opis dela komisije za kakovost (odgovori so kategorizirani v tabeli 11). Med sodelujočimi organizacijami za IO le slaba petina nima oblikovanega poročila.

Poročilo o kakovosti in opis dela	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Poročilo o kakovosti je oblikovano in objavljeno na spletni strani	55	55,0	13	46,4	68	53,1
Poročilo o kakovosti je oblikovano, a ni objavljeno na spletni strani	10	10,0	10	35,7	20	15,6
Opis dela komisije za kakovost	17	23,0	4	14,3	21	16,5
Ni podatka	18	12,0	1	3,6	19	10,2
Skupaj	100	100,0	28	100,0	128	100,0

Tabela 11: Število in delež komisij za kakovost glede na oblikovano in objavljeno poročilo o kakovosti ali opis dela

5.1.6 Vsebina poročil o kakovosti

Izvajalci PSI, ki poročila še niso objavili na svoji spletni strani, so ga priložili vprašalniku. Vsa poročila smo pregledali. Zanimalo nas je ali poročila o kakovosti vsebujejo naslednje vsebinske elemente: osnovne podatke o svoji instituciji, njeno predstavitev ipd.; strateške, razvojne cilje, vizijo ipd.; opis sistema za zagotavljanje kakovosti, kot so ga že uspeli oblikovati; predstavitev komisije za kakovost in njenega dela (aktivnosti, sestava, srečevanja, način delovanja ipd.) ter ali so izvedli samoevalvacijo kot priporočeno metodo zagotavljanja kakovosti in če so jo, ali je iz poročila razvidna metodologija evalvacije in ali so pri tem sodelovali z zunanjo institucijo. Prejeli smo 88 poročil o kakovosti, od tega jih je 65 nastalo na šolah in 23 pri organizacijah za IO.

Predstavitev izobraževalne institucije v poročilu za kakovost je smiselna, če je poročilo ločen dokument in ne na primer del drugih dokumentov, kot je recimo letno poročilo o realizaciji LDN-ja. Iz poročil vedno ni razvidno ali so sicer tudi sestavni del drugih dokumentov, v spremljavi pa tega tudi nismo natančneje raziskali. Poročila o kakovosti tako ne vsebujejo nujno predstavitev izvajalca PSI, vsekakor pa je smiselno, da se v poročilu opredeli kontekst (ali pa se na kontekst objavljen drugje zelo jasno navezuje), v katerem je poročilo nastalo oziroma izobraževalna institucija deluje, ne glede na to ali je del drugih dokumentov ali ne. Vsekakor ni primerno, da poročilo o kakovosti samo po sebi

niti z eno navedbo ne pojasni, pri katerem izvajalcu PSI je nastalo, saj je namenjeno javni objavi. Pri tokratnem pregledu ugotavljamo, da vsaj kratek opis institucije v poročilu za š.l. 2008/2009 najdemo v skoraj polovici (45,5%) poročil o kakovosti.

Vsebina poročil o kakovosti	Poročila šol N = 65		Poročila organizacij za IO N = 23		Skupaj N = 88	
	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>
Predstavitev institucije	34	52,3	6	23,1	40	45,5
Strateški, razvojni cilji, vizija ipd.	29	44,6	13	56,5	42	47,7
Opis sistema kakovosti na šoli	32	49,2	9	39,1	41	46,6
Predstavitev komisije za kakovost:						
<i>sestava</i>	38	58,5	7	30,4	45	51,1
<i>delovna srečanja</i>	7	10,8	4	17,4	11	12,5
<i>pravilnik/poslovník o delu</i>	15	23,1	1	4,3	16	18,2
<i>aktivnosti</i>	53	81,5	17	73,9	70	79,5
Samoevalvacija	41	63,1	19	82,6	60	68,2

Tabela 12: Število in delež poročil o kakovosti glede na posamezne vsebinske elemente

Naslednji element, za katerega nas je zanimalo ali ga izvajalci PSI vključujejo v poročilo je opredelitev dolgoročnih, strateških ali razvojnih ciljev oziroma vizij razvoja njihove institucije. Opredelitev slednjega je namreč smerokaz razvoja, ki naj mu institucija sledi s pomočjo metod za zagotavljanje kakovosti oziroma ugotavlja doseženo realizacijo z različnimi oblikami evalvacij. Tudi ta vsebina je lahko del širše zastavljenega dokumenta in zato je mogoče ni potrebno podrobneje predstaviti znotraj poročila o kakovosti, je pa pomembno, da se poročilo nanjo bistveno navezuje. Opis želenega stanja, h kateremu kot posamezna izobraževalna institucija sledijo, so izvajalci PSI vključili v 47,7% poročil o kakovosti.

Zakon opredeljuje ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela z načeli celovitega sistema vodenja kakovosti in ob upoštevanju evropskega okvira zagotavljanja kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju. V tej prvi fazi razvoja kulture zagotavljanja kakovosti preko celotnega sistema PSI nas je pri spremljanju zanimalo ali izvajalci PSI v poročila o kakovosti vključujejo opis sistema zagotavljanja kakovosti, kot ga razvijajo, ne pa še tudi, v kolikšni meri so se sistemi že razvili. Ugotavljamo, da so sodelujoči izvajalci PSI opis lastnega sistema zagotavljanja kakovosti vključili kar v 46,6% poročil o kakovosti.

Komisija za kakovost naj bi se razvila v osrednje gibalno razvoja kulture zagotavljanja kakovosti na izobraževalni instituciji. Z vidika celovitega sistema vodenja kakovosti, ki ga zakon želi spodbuditi, je eno ključnih vprašanj, kako se komisije razvijajo v organizacijskem smislu, kar je razvidno tudi iz predstavitve njenega delovanja. Polovica poročil o kakovosti (51,1%) vsebuje zapis o članstvu v komisiji za kakovost z imeni članov in vlogo, ki jo imajo kot predstavniki sodelujočih deležnikov (udeležencev izobraževanja, delodajalcev, staršev, strokovnih sodelavcev, lokalnih oblasti idr.)

V osmini (12,5%) poročil o kakovosti najdemo podatek o pogostosti sestajanja. Glede na podatke o pogostosti sestajanja, ki smo jih od šol dobili z enim od vprašanj v vprašalniku, je razvidno, da podatek ima vsaj 77 šol, med tem ko so ga v poročilo vključili le v 7. primerih. Predstavitev delovanja komisije za kakovost kar petina (18,2%) poročil o kakovosti opredeli precej natančneje kot le z zapisom sestave in pogostostjo delovnih srečanj in sicer v obliki pravilnika ali poslovnika komisije za kakovost.

Opis aktivnosti komisije za kakovost je med raziskovanimi najpogostejša kategorija, saj so jo vključili v kar 79,5% poročil o kakovosti. Aktivnosti komisije za kakovost so zelo raznolike in segajo od prvih korakov organiziranja do na primer obsežnejših predstavitev evalvacijskih postopkov. Ker je opis postavitve sistema svoja kategorija, opis teh aktivnosti tu nismo šteli. Kategorija aktivnosti komisije tako skuša zajeti tiste komisije, ki so že organizacijsko oblikovane in že delujejo kot ključen dejavnik ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti z različnimi metodami, pristopi, evalvacijami in seveda na različnih področjih.

Izvedba samoevalvacije	Poročila šol		Poročila organizacij za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
<i>opis metodologije</i>	32	78,1	9	47,4	41	68,3
<i>sodelovanje z zunanjimi institucijami</i>	27	65,9	14	73,7	41	68,3
Število predstavitev samoevalvacije v poročilih	41	100,0	19	100,0	60	100,0

Tabela 13: Število in delež poročil o kakovosti, ki vsebujejo opis izvedbe samoevalvacije

Posebej nas je zanimala tudi izvedba samoevalvacije, saj je priporočena metoda zagotavljanja kakovosti izvajalcev PSI in pogosto sestavni del projektov s področja zagotavljanja kakovosti. 68,2% oziroma 60 poročil o kakovosti vsebuje predstavitev samoevalvacije (tabela 12). Pogledali smo si v kolikšni meri je v poročilu predstavljena metodologija po kateri so samoevalvacijo izpeljali ter v kolikšni meri so pri tem sodelovali z zunanjimi institucijami. Vsaj kratek opis poteka samoevalvacije so vnesli v 68,3% poročil in enak odstotek omenjenih samoevalvacij v poročilih so pri izpeljavi samoevalvacije sodelovali z zunanjimi institucijami.

5.1.7 Obravnava poročil o kakovosti

V nadaljevanju nas je zanimalo, v kolikšni meri izvajalci PSI vsebino pripravljenih poročil o kakovosti podvržejo razpravam v okviru različnih strokovnih ali upravnih organov. Izvajalce PSI smo tako posebej vprašali ali in katera delovna telesa ali organi so poročilo o kakovosti obravnavali.

Vprašanje smo nekoliko prilagodili glede na to, komu je bilo namenjeno. Samostojne šole in šolske centre smo vprašali ali je poročilo obravnaval svet šole, svet staršev, dijaška skupnost, učiteljski zbor in kolegij ravnatelja oziroma direktorja. Zaradi zelo raznolike organizacijske strukture organizacij za IO smo njih prosili, da sami zapišejo, katera delovna telesa oziroma organi so poročilo obravnavali. Vprašanje smo na tak način postavili tudi v prilogi k vprašalniku za šolske centre, namenjeni

organizacijskim enotam. Na vprašanje so odgovarjali tudi tisti sodelujoči izvajalci PSI, ki so sicer odgovorili, da poročila še nimajo oblikovanega in so podali opis dela na kakovosti, kar torej pomeni, da so v teh primerih omenjeni organi oziroma delovna telesa obravnavali delo na področju kakovosti, vendar teh nepredvidenih odgovorov nismo upoštevali kot primeren odgovor.

Organi in delovna telesa, ki so obravnavali poročilo o kakovosti	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Učiteljski zbor / Andragoški zbor	51	78,5	20	87,0	71	80,7
Svet šole / Svet zavoda	48	73,9	18	78,3	66	75,0
Svet staršev	29	44,6	/	/	/	/
Kolegij vodstva	17	26,2	7	30,4	24	27,3
Udeleženci izobraževanja	14	21,5	8	34,8	22	25,0
Drugo	3	4,6	1	4,3	4	4,5
Poročila niso obravnavali	7	10,8	3	13,0	10	11,4
Skupno število poročil o kakovosti	65	100,0	23	100,0	88	100,0

Tabela 14: Število in delež poročil o kakovosti, katera so obravnavali navedeni organi in delovna telesa izvajalcev PSI

Iz podatkov v tabeli 14 je razvidno, da je 88,6% poročil o kakovosti bilo obravnavanih (11,4% jih ni bilo). 80,7% poročil je obravnaval učiteljski ali andragoški zbor, v štirih primerih organizacije za IO poleg andragoškega zbora omenjajo tudi strokovne aktivne. Tri četrtine poročil o kakovosti sodelujočih izvajalcev PSI je obravnaval svet zavoda ali svet šole. Z vsebino poročila so bili seznanjeni tudi starši dijakov na šolah in sicer v 44,6% primerov. Okrog četrtine se gibljeta tudi odstotka obravnavanih poročil na srečanjih odraslih udeležencev izobraževanja ali dijaške skupnosti (27,3%) ter obravnava poročila s strani kolegija vodstva (25,0%). V kategorijo drugo smo vključili štiri primere: navedbo »vsi zaposleni«, komisija za kakovost šolskega centra, ko se je šlo za poročilo ene organizacijske enote ter strateški svet in razvojni tim.

5.1.8 Področja ukrepov za izboljšanje kakovosti

Izvajalce PSI smo vprašali, na katerih področjih so komisije za kakovost zastavile ukrepe za izboljšanje kakovosti. Odgovore na odprto vprašanje smo združili v 11 kategorij (tabela 15), v skladu s področji opredeljenimi v publikaciji Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije (CPI, 2007).

Izvajalci PSI navajajo, da so zastavili 305 ukrepov za izboljšanje kakovosti, od tega največ (113 oz. 37,1%) na področju učenja in poučevanja (razvoj učnega okolja, šolska klima, razvoj metod poučevanja, podpora dijakom pri učenju, učbeniki in učna gradiva). Omenjeno področje je najpogostejše tako pri šolah kot pri organizacijah za IO. Drugo in tretje najpogostejše področje ukrepov sta vodenje šole (18,1%) ter svetovanje in podpora dijakom oziroma odraslim udeležencem izobraževanja (14,7%). Edino pri slednjem področju lahko opazimo večjo razliko v številu ukrepov med šolami in organizacijami za IO. Ukrepi na ostalih področjih so bili izpeljani v manj kot 7%.

Področja ukrepov	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Vodenje šole	43	18,7	12	16,0	55	18,1
Sistem kakovosti	16	6,9	1	1,3	17	5,6
Načrtovanje procesa izobraževanja	11	4,8	4	5,3	15	4,9
Učenje in poučevanje	85	36,9	28	37,4	113	37,1
Preverjanje in ocenjevanje	7	3,0	/	/	7	2,3
Doseganje ciljev izobraževanja	16	6,9	3	4,0	19	6,2
Praktično usposabljanje z delom	10	4,4	1	1,3	11	3,6
Svetovanje in podpora dijakom	22	9,6	23	30,7	45	14,7
Strokovni razvoj učiteljev in drugih strokovnih delavcev	15	6,6	3	4,0	18	5,9
Šola kot središče vseživljenjskega izobraževanja	/	/	/	/	/	/
Razvojni projekti	5	2,2	/	/	5	1,6
Skupaj	230	100,0	75	100,0	305	100,0

Tabela 15: Področja ukrepov za izboljšanje kakovosti

5.1.9 Delo komisij za kakovost, ki še nimajo oblikovanega poročila o kakovosti

Za komisije, ki še niso pripravile poročila o kakovosti, smo izvajalce PSI prosili, da opišejo delo komisije v šolskem letu 2008/2009. Odgovore smo kategorizirali in jih predstavljamo v tabeli 16. Izvajalci PSI navajajo, da so komisije začele z načrtovanjem in organiziranjem dela na področju kakovosti (11 primerov), v 9 primerih so navajali, da komisija analizira stanje na šoli, kot izhodišče za nadaljnje delo, v 8 primerih so pripravili vprašalnik za deležnike ter v 2 primerih so svoja sredstva namenili usposabljanju strokovnih delavcev.

Delo komisij za kakovost	Šole	Organizacije za IO	Skupaj
Začetek organiziranja, načrt dela	10	1	11
Analiza stanja	9	/	9
Vprašalnik za deležnike	5	3	8
Usposabljanje strokovnih delavcev	2	/	2

Tabela 16: Opisi dela komisij za kakovost, ki še nimajo oblikovanega poročila o kakovosti

5.1.10 Oblike dela na kakovosti pri izvajalcih PSI, ki nimajo komisije za kakovost

Izvajalce PSI, ki še nimajo ustanovljene komisije za kakovost, smo vprašali, na kakšen način skrbijo za zagotavljanje kakovosti. 8 izvajalcev PSI navaja, da imajo razvito delo na kakovosti, ki pa je formalno neurejeno (npr. delo v okviru rednega letnega delovnega načrta). 5 izvajalcev navaja, da zagotavljajo kakovost na področju zadovoljstva udeležencev. 2 izvajalca sta na področju kakovosti opravila prve razmisleke in ena organizacija za IO se je lotila ugotavljanja vzrokov učne neuspešnosti udeležencev izobraževanja.

5.2 KAZALNIK 2 – DELEŽ UČITELJEV Z IZPOLNENIMI POGOJI ZA DELO NA DELOVNEM MESTU UČITELJA

Pogoji za delo na delovnem mestu učitelja so ustrezna formalna izobrazba, pedagoško andragoška izobrazba, ki ju diplomanti pedagoških smeri dosežejo že v okviru pridobitve formalne izobrazbe (ostali pa v enoletnem dodatnem izobraževanju) in opravljen strokovni izpit na področju vzgojno izobraževalnega dela. Za zasedbo delovnega mesta učitelja praktičnega pouka so potrebne tudi predpisane delovne izkušnje.

Podatke o izpolnjevanju pogojev za delo na delovnem mestu učitelja smo ugotavljali tako, da smo izvajalce PSI prosili, da izpolnijo tabelo, v kateri smo želeli pridobiti podatke o številu učiteljev, ki imajo in posebej število tistih, ki nimajo izpolnjen posamezen pogoj glede na tri kategorije delovnih mest (učitelji splošnoizobraževalnih predmetov, strokovnoteoretičnega pouka in praktičnega pouka), poleg tega pa tudi skupno število učiteljev teh treh kategorij. Pri pogoju ustrezne formalne izobrazbe, smo prosili za število tistih učiteljev, ki izpolnjujejo pogoj za svojo celotno učno obveznost.

Metodologijo zbiranja teh podatkov smo nekoliko spremenili v primerjavi z lanskim spremljanjem, še vedno pa so to generični podatki in do določene mere približki. Težava pri takem podajanju podatkov je namreč dejstvo, da posamezni učitelji ni so zaposleni izključno v eni od treh kategorij temveč tudi v dveh ali celo vseh treh. Zato smo pri pogoju ustrezna formalna izobrazba želeli podatek o številu učiteljev, ki imajo formalno izobrazbo za njihovo celotno učno obveznost.

Najprej smo pogledali število in delež izvajalcev PSI, katerih učitelji izpolnjujejo pogoje za delovno mesto učitelja in sicer v treh kategorijah (vse pogoje izpolnjujejo vsi učitelji, med 100% in 90% učiteljev in manj kot 90% učiteljev). Drugi vidik pa je število in delež učiteljev, ki izpolnjujejo posamezne pogoje.

5.2.1 Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja

Tabele od 17 do 20 prikazujejo podatke o izpolnjevanju pogojev zaposlenih glede na izvajalce PSI. Tabela 17 prikazuje podatke za vse učitelje skupaj, tabela 18 za učitelje splošnoizobraževalnih predmetov, tabela 19 za učitelje strokovno teoretičnih predmetov in tabela 20 za učitelje praktičnega pouka.

109 izvajalcev PSI (tabela 17) je posredovalo podatke o izpolnjenih pogojih zaposlenih na delovnem mestu učitelja. Pri 19 izvajalcih PSI (17,4%) vsi učitelji izpolnjujejo vse pogoje za delovno mesto

učitelja. Ustrezno formalno izobrazbo za celotno učno obveznost imajo vsi učitelji pri 44 oz. 40,4% izvajalcih PSI, ki so sodelovali pri spremljavi.

Pri 53 izvajalcih PSI (48,7%) imajo vsi učitelji pedagoško andragoško izobrazbo in pri 32 izvajalcih PSI (29,4%) imajo vsi učitelji opravljen strokovni izpit. Ker vsi poklicni in strokovni izobraževalni programi nimajo praktičnega pouka na šoli, je podatke o učiteljih praktičnega pouka posredovalo le 94 izvajalcev PSI. 56 ali 59,6% le teh pa je posredovalo podatek, da imajo vsi učitelji praktičnega pouka predpisane delovne izkušnje.

Število in delež izvajalcev PSI glede na izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Vsi učitelji izpolnjujejo vse pogoje za delo	14	18,4	5	15,1	19	17,4
Število izvajalcev PSI glede na učitelje z ustrezno <u>formalno izobrazbo</u> za celotno učno obveznost						
• Vsi učitelji	26	34,2	18	54,6	44	40,4
• Med 100% in 90% učiteljev	40	52,6	11	33,3	51	46,8
• Manj kot 90% učiteljev	10	13,2	4	12,1	14	12,8
Število izvajalcev PSI glede na učitelje s <u>pedagoško andragoško izobrazbo</u>						
• Vsi učitelji	37	48,7	16	48,5	53	48,7
• Med 100% in 90% učiteljev	33	43,4	4	12,1	37	33,9
• Manj kot 90% učiteljev	6	7,9	13	39,4	19	17,4
Število izvajalcev PSI glede na učitelje s <u>strokovnim izpitom</u>						
• Vsi učitelji	27	35,6	5	15,1	32	29,4
• Med 100% in 90% učiteljev	34	44,7	10	30,3	44	40,3
• Manj kot 90% učiteljev	15	19,7	18	54,6	33	30,3
Število izvajalcev PSI glede na učitelje s predpisanimi <u>delovnimi izkušnjami</u> (učitelji praktičnega pouka) N=94						
• Vsi učitelji	28	43,1	28	96,5	56	59,6
• Med 100% in 90% učiteljev	37	56,9	0	0,0	37	39,3
• Manj kot 90% učiteljev	0	0,0	1	3,5	1	1,1
Skupaj	76	69,7	33	30,3	109	100,0

Tabela 17: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja

Največje pomanjkanje ustreznih pogojev za delo na delovnem mestu učitelja se pokaže pri učiteljih, ki poučujejo pri organizacijah za IO. Dobra polovica (54,6%) organizacij za IO ima namreč zaposlenih manj kot 90% učiteljev z opravljenim strokovnim izpitom.

Tabela 18 prikazuje podatke o izpolnjenih pogojih zaposlenih na delovnem mestu učitelja **SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH PREDMETOV**. Pri 66 izvajalcih PSI (60,6%) imajo vsi učitelji splošnoizobraževalnih predmetov ustrezno formalno izobrazbo. Pri 72 izvajalcih PSI (66,1%) imajo vsi učitelji pedagoško andragoško izobrazbo, pri 54 izvajalcih PSI (49,6%) imajo vsi učitelji strokovni izpit. Vidimo tudi, da ima manj kot 90% učiteljev strokovni izpit pri 30,3% organizacij za IO in pri 13,2% šol.

Izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja splošnoizobraževalnih predmetov	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%	f	f%	f	f%
Število izvajalcev PSI glede na učitelje splošnoizobraževalnih predmetov z ustrezno <u>formalno izobrazbo</u> za celotno učno obveznost						
• Vsi učitelji	44	57,9	22	66,7	66	60,6
• Med 100% in 90% učiteljev	26	34,2	8	24,3	34	31,2
• Manj kot 90% učiteljev	6	7,9	3	9,0	9	8,2
Število izvajalcev PSI glede na učitelje splošnoizobraževalnih predmetov s <u>pedagoško andragoško izobrazbo</u>						
• Vsi učitelji	51	67,1	21	63,7	72	66,1
• Med 100% in 90% učiteljev	20	26,3	4	12,1	24	22,0
• Manj kot 90% učiteljev	5	6,6	8	24,2	13	11,9
Število izvajalcev PSI glede na učitelje splošnoizobraževalnih predmetov s <u>strokovnim izpitom</u>						
• Vsi učitelji	38	50,0	16	48,5	54	49,6
• Med 100% in 90% učiteljev	28	36,8	7	21,2	35	32,1
• Manj kot 90% učiteljev	10	13,2	10	30,3	20	18,3
Skupaj	76	69,7	33	30,3	109	100,0

Tabela 18: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja splošnoizobraževalnih predmetov

Podatke o izpolnjevanju pogojev za delo na delovnem mestu učiteljev **STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV** smo prejeli od 106 izvajalcev PSI. Prikazani so v tabeli 19.

Pri 71 izvajalcih PSI (67,0%) imajo vsi učitelji strokovno teoretičnega pouka ustrezno formalno izobrazbo. Pri 68 izvajalcih PSI imajo vsi učitelji strokovno teoretičnega pouka pedagoško andragoško izobrazbo (64,1%). Strokovni izpit imajo vsi učitelji strokovno teoretičnega pouka pri 52 izvajalcih PSI (49%).

Zopet je največja pomanjkljivost pri izpolnjevanju pogojev za delo na delovnem mestu učitelja, tokrat strokovnoteoretičnih vsebin pri organizacijah za IO, kjer več kot polovica izvajalcev zaposluje manj kot 90% učiteljev s tem pogojem.

Končno tabela 20 prikazuje podatke glede na **UČITELJE PRAKTIČNEGA POUKA**. Pri 66 (72,3%) izvajalcih PSI imajo vsi učitelji praktičnega pouka ustrezno formalno in pedagoško andragoško izobrazbo. Pri 52 izvajalcih PSI (55,3%) imajo vsi učitelji strokovni izpit in pri 56 izvajalcih PSI (59,5%) imajo vsi učitelji predpisane delovne izkušnje.

Tudi pri izpolnjevanju pogojev za delo na delovnem mestu učitelja praktičnega pouka so na slabšem organizacije za IO, saj jih ima kar 44,8% zaposlenih manj kot 90% učiteljev s strokovnim izpitom.

Z vidika izvajalcev PSI je najslabše izpolnjen pogoj opravljen strokovni izpit, saj je

Izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja strokovno teoretičnega pouka	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>
Število izvajalcev PSI glede na učitelje strokovno teoretičnega pouka z ustrezno <u>formalno izobrazbo</u> za celotno učno obveznost						
• Vsi učitelji	46	63,0	25	75,8	71	67,0
• Med 100% in 90% učiteljev	11	15,1	4	12,1	15	14,1
• Manj kot 90% učiteljev	16	21,9	4	12,1	20	18,9
Število izvajalcev PSI glede na učitelje strokovno teoretičnega pouka s <u>pedagoško andragoško izobrazbo</u>						
• Vsi učitelji	50	68,5	18	54,5	68	64,1
• Med 100% in 90% učiteljev	15	20,6	3	9,1	18	17,0
• Manj kot 90% učiteljev	8	10,9	12	36,4	20	18,9
Število izvajalcev PSI glede na učitelje strokovno teoretičnega pouka s <u>strokovnim izpitom</u>						
• Vsi učitelji	43	58,9	9	27,3	52	49,0
• Med 100% in 90% učiteljev	14	19,2	5	15,1	19	17,9
• Manj kot 90% učiteljev	16	21,9	19	57,6	35	33,1
Skupaj	73	68,9	33	31,1	106	100,0

Tabela 19: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja strokovno teoretičnega pouka

Izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja praktičnega pouka	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>	<i>f</i>	<i>f%</i>
Število izvajalcev PSI glede na učitelje praktičnega pouka z ustrezno <u>formalno izobrazbo</u> za celotno učno obveznost						
• Vsi učitelji	46	70,8	22	75,9	66	72,3
• Med 100% in 90% učiteljev	2	3,1	1	3,4	3	3,2
• Manj kot 90% učiteljev	17	26,1	6	20,7	23	24,5
Število izvajalcev PSI glede na učitelje praktičnega pouka s <u>pedagoško andragoško izobrazbo</u>						
• Vsi učitelji	46	70,8	22	75,9	66	72,3
• Med 100% in 90% učiteljev	5	6,1	/	/	4	4,3
• Manj kot 90% učiteljev	15	23,1	7	24,1	22	23,4
Število izvajalcev PSI glede na učitelje praktičnega pouka s <u>strokovnim izpitom</u>						
• Vsi učitelji	37	56,9	15	51,7	52	55,3
• Med 100% in 90% učiteljev	3	4,6	1	3,5	4	4,3
• Manj kot 90% učiteljev	25	38,5	13	44,8	38	40,4
Število izvajalcev PSI glede na učitelje praktičnega pouka s <u>predpisanimi delovnimi izkušnjami</u>						
• Vsi učitelji	28	43,1	28	96,6	56	59,5
• Med 100% in 90% učiteljev	37	56,9	/	/	37	39,4
• Manj kot 90% učiteljev	/	/	1	3,4	1	1,1
Skupaj	65	69,1	29	30,9	94	100,0

Tabela 20: Izvajalci PSI glede na izpolnjevanje pogojev zaposlenih na delovnem mestu učitelja praktičnega pouka

5.2.2 Učitelji glede na izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja

V prejšnjem poglavju smo si ogledali število izvajalcev PSI, glede na število učiteljev, ki izpolnjujejo pogoje za delo na delovnem mestu učitelja. V tem poglavju pa si bomo ogledali število učiteljev glede na izpolnjevanje pogojev.

Najprej rezultate prikazujemo za vse učitelje skupaj (tabela 21), nato pa posebej za učitelje splošnoizobraževalnih predmetov (tabela 22), za učitelje strokovno teoretičnega pouka (tabela 23) in za učitelje praktičnega pouka (tabela 24).

Število učiteljev	Šole N = 4552		Organizacije za IO N = 978		Skupaj N = 5530	
	f	f%*	f	f%*	f	f%*
Število učiteljev z ustrezno formalno izobrazbo za celotno učno obveznost	4406	96,8	901	92,1	5307	96,0
Število učiteljev s pedagoško andragoško izobrazbo	4409	96,9	885	90,5	5294	95,7
Število učiteljev s strokovnim izpitom	4291	94,3	901	92,1	5192	93,9
Število učiteljev praktičnega pouka	N = 630		N = 88		N = 718	
Število učiteljev s predpisanimi leti delovnih izkušenj	620	98,4	87	98,9	707	98,5

Tabela 21: Učitelji glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja

Izvajalci PSI so nam posredovali podatke za 5530 učiteljev, od katerih je 718 učiteljev praktičnega pouka. Ustrezno formalno izobrazbo ima 96% učiteljev, pedagoško andragoško izobrazbo je pridobilo 95,7% učiteljev in 93,9% jih je opravilo strokovni izpit. 98,5% učiteljev praktičnega pouka ima predpisano število let delovnih izkušenj. V šolah imajo za nekaj odstotnih točk več zaposlenih učiteljev z izpolnjenimi pogoji, najnižji je odstotek učiteljev pri organizacijah za IO z opravljeno pedagoško andragoško izobrazbo. Najbolje izpolnjen pogoj pa so predpisana leta delovnih izkušenj za učitelje praktičnega pouka.

Tabela 22 prikazuje izpolnjevanje pogojev za delo na delovnem mestu učitelja **SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNIH PREDMETOV**. Vseh učiteljev je 3066. Zahtevano formalno izobrazbo za delovno mesto izpolnjuje 97% učiteljev. Ustrezno pedagoško andragoško izobrazbo ima 97,2% učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov in 95,4% učiteljev je opravilo strokovni izpit.

Število učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov	Šole N = 2594		Organizacije za IO N = 472		Skupaj N = 3066	
	f	f%*	f	f%*	f	f%*
Število učiteljev z ustrežno formalno izobrazbo za celotno učno obveznost	2533	97,6	441	93,4	2974	97,0
Število učiteljev s pedagoško andragoško izobrazbo	2538	97,8	441	93,4	2979	97,2
Število učiteljev s strokovnim izpitom	2495	96,1	429	90,9	2924	95,4

Tabela 22: Število učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja

Najnižji je delež učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov, ki imajo opravljen strokovni izpit, pa tudi učitelji pri organizacijah za IO imajo v nekoliko manjšem številu izpolnjene pogoje.

Število učiteljev strokovno teoretičnega pouka	Šole N = 1329		Organizacije za IO N = 418		Skupaj N = 1747	
	f	f%*	f	f%*	f	f%*
Število učiteljev z ustrežno formalno izobrazbo za celotno učno obveznost	1279	96,2	383	91,6	1662	93,1
Število učiteljev s pedagoško andragoško izobrazbo	1274	95,9	369	88,3	1643	94,1
Število učiteljev s strokovnim izpitom	1243	93,5	342	81,8	1585	90,1

Tabela 23: Število učiteljev strokovno teoretičnega pouka glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja

Sodelujoči izvajalci PSI so nam posredovali podatke za 1747 učiteljev **STROKOVNO TEORETIČNEGA POUKA**. V tabeli 23 lahko vidimo, da ima 93,1% učiteljev ustrežno formalno izobrazbo, 94,1% pedagoško andragoško izobrazbo in 90,1% opravljen strokovni izpit. Tudi pri teh učiteljih je najnižji odstotek tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit, ponovno pa imajo organizacije za IO zaposlenih manj učiteljev z izpolnjenimi pogoji kot šole. Tokrat prvič vidimo, da odstotek pade pod 90%.

V tabeli 24 so predstavljeni podatki o izpolnjevanju pogojev za delo na delovnem mestu 718 učiteljev **PRAKTIČNEGA POUKA**. Od teh ima ustrežno formalno izobrazbo 93,5% učiteljev, pedagoško andragoško izobrazbo ima 93,6% učiteljev, strokovni izpit je opravilo 85,8% učiteljev, predpisane delovne izkušnje pa ima 98,5% učiteljev. Vidimo, da izmed predpisanih pogojev za delovno mesto učitelja praktičnega pouka, najmanj učiteljev izpolnjuje pogoj strokovnega izpita.

Število učiteljev praktičnega pouka	Šole N = 630		Organizacije za IO N = 88		Skupaj N* = 718	
	f	f%*	f	f%*	f	f%*
Število učiteljev z ustrežno formalno izobrazbo za celotno učno obveznost	594	94,2	77	87,5	671	93,5
Število učiteljev s pedagoško andragoško izobrazbo	597	94,8	75	85,2	672	93,6
Število učiteljev s strokovnim izpitom	553	87,8	63	71,6	616	85,8
Število učiteljev s predpisanimi delovnimi izkušnjami	620	98,4	87	98,9	707	98,5

Tabela 24: Število učiteljev praktičnega pouka glede na izpolnjene pogoje za delo na delovnem mestu učitelja

Tudi v tej skupini je najmanjši odstotek učiteljev, ki imajo opravljen strokovni izpit, ki pa je hkrati tudi najnižji odstotek od vseh predstavljenih v tem poglavju, saj skoraj 15% učiteljev praktičnega pouka tega pogoja ne izpolnjuje. Najnižji odstotek je pri učiteljih zaposlenih pri organizacijah za IO, saj celo več kot tretjina teh nima opravljenega strokovnega izpita.

5.3 KAZALNIK 3 – DELEŽ UČITELJEV, KI SODELUJEJO V NADALJNJEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU TER DELEŽ SREDSTEV, KI JIH IZVAJALCI PSI TEMU NAMENJAJO

Tretji kazalnik spremlja nadaljnje izobraževanje in usposabljanje učiteljev ter sredstva, ki jih izvajalci PSI temu namenjajo.

V 7. vprašanju smo sodelujoče izvajalce PSI prosili za podatke o tem, koliko učiteljev se je v šolskem letu 2008/09 udeležilo nadaljnega izobraževanja in usposabljanja. Podatke smo zbirali glede na tri kategorije, in sicer – število učiteljev, ki se nadaljnega izobraževanja in usposabljanja niso udeležili, število učiteljev, ki so se izobraževali in usposabljali do vključno 5 dni ter število učiteljev, ki so se izobraževali in usposabljali več kot 5 dni.

V 8. vprašanju smo izvajalce PSI vprašali po višini sredstev, ki so jih za izobraževanje učiteljev namenili v koledarskem letu 2008. V 9. vprašanju pa smo izvajalce PSI vprašali, kolikšen delež vseh sredstev institucije predstavljajo sredstva porabljenega za nadaljnje izobraževanje.

5.3.1 Nadaljnje izobraževanje učiteljev

Pridobljene podatke o nadaljnem izobraževanju učiteljev smo prikazali glede na število izvajalcev PSI, katerih učitelji so se dodatno izobraževali ter glede na število učiteljev, ki so se dodatno izobraževali. Podatki so prikazani v tabeli 25.

112 sodelujočih izvajalcev PSI (88,4%) je podalo podatke o dodatnem izobraževanju in usposabljanju učiteljev. V šolskem letu 2008/2009 so se nadaljnje izobraževali učitelji na vseh sodelujočih šolah in učitelji na 23 sodelujočih organizacijah za IO (63,9%). Pri tem je potrebno dodati, da je 10 organizacij za IO v zadnjem odprtem vprašanju pojasnilo, da pogosto pri njih honorarno poučujejo učitelji, ki so sicer zaposleni na šolah, preko katerih se tudi udeležujejo nadaljnega izobraževanja.

Od učiteljev, ki so se izobraževali, se jih je največ (3272 ali 59,2%) izobraževalo manj kot 5 dni. 23,7% učiteljev se je izobraževalo več kot 5 dni, 17,1% učiteljev pa se ni izobraževalo. Večina (65,6%) učiteljev s šol se je izobraževala manj kot 5 dni, med tem ko se podoben odstotek (67,2%) učiteljev zaposlenih pri organizacijah za IO ni nadaljnje izobraževalo.

Izobraževanje učiteljev	Šole		Organizacije za IO		Skupaj	
	f	f%*	f	f%*	f	f%*
Število izvajalcev PSI	N = 76		N = 36		N = 112	
- katerih učitelji so se izobraževali	76	100,0	23	63,9	99	88,4
Število učiteljev	N = 4552		N = 978		N = 5530	
- ki so se izobraževali do 5 dni	2987	65,6	285	29,1	3272	59,2
- ki so se izobraževali več kot 5 dni	1274	28,0	36	3,7	1310	23,7
- ki se niso izobraževali	291	6,4	657	67,2	948	17,1

Tabela 25: Izobraževanje učiteljev v šolskem letu 2008/09

5.3.2 Višina in delež sredstev izvajalcev PSI za nadaljnje izobraževanje učiteljev

Izvajalcem PSI smo zastavili vprašanje, koliko finančnih sredstev so v letu 2008 porabili za nadaljnje izobraževanje učiteljev ter kolikšen delež njihovega letnega proračuna ta sredstva predstavljajo. Odgovore o višini sredstev smo kategorizirali v pet kategorij z intervalom 5.000 evrov in podatke o odstotkih v štiri kategorije z intervalom 0,5 odstotka. Rezultati so prikazani v tabeli 26.

Podatka niso posredovali vsi sodelujoči izvajalci PSI, zato je ena od kategorij »ni podatka«, ki dosega 10,7% (pri višini sredstev) in 11,6% (pri odstotku sredstev). Podatkov o višini sredstev ni posredovalo 30,6% organizacij za IO in 1,3% šol, podatkov za odstotek sredstev pa 27,8% organizacij za IO in 3,9% šol.

Dobra četrtnina (28,6%) izvajalcev PSI je za izobraževanje porabila do 5.000 evrov. Naslednja večja skupina izvajalcev PSI je dobra petina (22,3%), ki je porabila za 20.000 evrov ali več za izobraževanje učiteljev v letu 2008.

Dobra polovica organizacij za IO je porabila do 5.000 evrov, med tem ko je največji odstotek šol (32,9%) za izobraževanje porabilo 20.000 evrov ali več. Dobra tretjina izvajalcev (36,6%) PSI je porabila do 0,5% letnega proračuna za izobraževanje učiteljev, dobra petina (27,7%) pa jih je porabila med 0,5 in 1%. Tri četrtine šol je porabilo do 1% letnega proračuna za izobraževanje učiteljev, med

organizacijami za IO pa sta dve večji skupini porabili do 0,5% (33,3%) in 1,5% ali več (22,2%) letnega proračuna.

Finančna sredstva porabljena za izobraževanje učiteljev	Šole N = 76	Organizacije za IO N = 36	Skupaj N = 112
Višina sredstev	f f%*	f f%*	f f%*
0 – 4.999,99 €	11 14,5	21 58,3	32 28,6
5.000,00 – 9.999,99 €	12 15,8	4 11,1	16 14,3
10.000,00 – 14.999,99 €	15 19,4	/ /	15 13,4
15.000,00 – 19.999,99 €	12 15,8	/ /	12 10,7
20.000,00 € in več	25 32,9	/ /	25 22,3
Ni podatka	1 1,3	11 30,6	12 10,7
Odstotek sredstev	f f%*	f f%*	f f%*
0 – 0,49	29 38,1	12 33,3	41 36,6
0,50 – 0,99	27 35,5	4 11,1	31 27,7
1,00 – 1,49	15 19,8	2 5,6	17 15,2
1,50 in več	2 2,7	8 22,2	10 8,9
Ni podatka	3 3,9	10 27,8	13 11,6

Tabela 26: Višina in odstotek finančnih sredstev porabljenih za izobraževanje učiteljev

5.4 DODATEK

Sodelujoče izvajalce PSI smo v dodatnem vprašanju v vprašalniku povabili, naj nam napišejo še kaj, česar morda vprašalnik ni zajel in bi nam želeli sporočiti. Odgovori so kategorizirani in prikazani v tabeli 27.

Največ organizacij za IO (10) je na tem mestu pojasnilo odgovore na vprašanja, s katerimi smo zbirali podatke za 3. kazalnik (dodatno izobraževanje učiteljev in temu namenjena sredstva in delež letnega proračuna), in sicer, da pri njih poučuje veliko učiteljev honorarno in da se ti dodatno izobražujejo preko matičnih institucij oziroma šol, kjer so zaposleni.

6 šol je izrazilo potrebe po dodatnem izobraževanju o delu na kakovosti, 5 šol je napisalo komentarje in svoje mnenje o uvajanju in spremljanju kakovosti na sistemski ravni, 4 šole so predlagale sistematizacijo delovnega mesta za delo na kakovosti.

Opozorili so na težave pri opredelitvi treh kategorij učiteljev, kadar en učitelj poučuje v vseh treh sklopih ter na ločevanje podatkov za izobraževanje učiteljev v programih PS, kadar gre za šole, ki ponujajo tudi druge programe. Zapisali so tudi kritiko državnega sistema zagotavljanja kakovosti in strah pred rangiranjem in posredovanjem finančnih podatkov.

Dodatek	Šole <i>f</i>	Organizacije za IO <i>f</i>	Skupaj <i>f</i>
Dodatno izobraževanje učiteljev poteka na matičnih šolah	/	10	10
Želje po izobraževanju na temo kakovosti	6	/	6
Komentarji o zbiranju podatkov za spremljanje kakovosti na državni ravni	5	/	5
Sistematizacija delovnega mesta za kakovost	4	/	4
Težave pri podajanju informacij o finančnih sredstvih samo za izobraževanje učiteljev PSI	2	/	2
Težave pri opredelitvi učiteljev splošnoizobraževalnih, strokovno teoretičnih predmetov in praktičnega pouka	1	1	2
Kritika državnega sistema zagotavljanja kakovosti	2	/	2
Nezaupanje pri posredovanju finančnih podatkov – strah pred rangiranjem	1	/	1

Tabela 27: Odgovori sodelujočih izvajalcev PSI na vprašanje "Ali nam želite še kaj sporočiti?"

6 ZAKLJUČEK

Od 136 izvajalcev PSI v Sloveniji jih je v spremljavi sodelovalo 112 (80,6%). Od 112 sodelujočih izvajalcev PSI je 76 šol in šolskih centrov in 36 organizacij za IO.

KAZALNIK 1: 99 (88,4%) sodelujočih izvajalcev PSI ima ustanovljeno komisijo za kakovost, 65 (65,6% od 99) ima komisijo za kakovost organizirano tako, da je glede strukture in števila članov v skladu z zakonodajo.

Vseh komisij za kakovost ustanovljenih pri sodelujoči izvajalcih PSI je 128. Do razlike med številom izvajalcev PSI in številom komisij za kakovost prihaja zaradi organizacije dela na kakovosti na šolskih centrih, ki imajo lahko več komisij za kakovost. Od 128 komisij je 88 komisij ustreznih glede na zakonsko podlago.

Največ komisij za kakovost tako šol kot organizacij za IO je bilo ustanovljenih v šolskem letu 2008/09 (63 oz. 49,2%). Največ komisij ima opredeljen mandat od 2 do 5 let (48 oz. 37,5%) ali 1 leto (43 komisij ali 33,6%).

Glede na število članov v komisijah za kakovost je najpogostejša oblika komisije 6-članska (43 komisij ali 33,6%), kar je zakonski minimum. Skupaj 28 komisij (21,8%) ima manj članov od zakonskega minimuma, od teh je 50% komisij organizacij za IO. Če pogledamo strukturo članov v komisijah, vidimo, da 30 komisij ne vključuje delodajalcev (23,4%), 32 komisij ne vključuje dijakov oz. udeležencev izobraževanja (25,0%) in 24 komisij šol ne vključuje predstavnikov staršev.

128 komisij za kakovost je oblikovalo 88 poročil o kakovosti (68,7%), od teh je 68 poročil objavljenih na spletnih straneh izvajalcev PSI. 50 komisij še ni sestavilo poročila, od teh smo za 21 komisij prejeli opis dela komisije v šolskem letu 2008/2009.

Izvajalci PSI so v poročila vsebinsko najpogosteje vključevali aktivnosti komisije za kakovost (79,5% poročil). Metodo samoevalvacije so vključili v 68,2% poročil, pri čemer so jo organizacije za IO vključile pogosteje (82,6%) kot šole (63,1%).

Poročilo o kakovosti (oz. delo na kakovosti, kjer poročilo še ni pripravljeno) najpogosteje obravnava učiteljski/andragoški zbor (89,7%) in najredkeje dijaška skupnost/udeleženci izobraževanja (21,5%).

Področja, na katerih so komisije za kakovost zastavile ukrepe za izboljšanje kakovosti, smo pregledali glede na kategorije in kazalnike publikacije Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije. Skupaj so izvajalci PSI zastavili 305 ukrepov za izboljšanje kakovosti, največ (113 oz. 37,1%) na področju učenja in poučevanja. Omenjeno področje je najpogostejše tako pri šolah kot pri organizacijah za IO. Drugo najpogostejše področje je svetovanje in podpora dijakom oziroma udeležencem izobraževanja, ki so ga organizacije za IO vključevale nekoliko pogosteje (30,7%) kot šole (9,6%). Nihče od sodelujočih izvajalcev PSI ni zastavil ukrepov za izboljšanje kakovosti na področju šole kot središča vseživljenjskega izobraževanja.

Komisije, ki še nimajo izoblikovanega poročila o kakovosti, so pri opisu dela komisije najpogosteje opisovale, da so na začetku organiziranja, da so pripravili načrt dela, da so opravili analizo stanja in zbirali podatke s pomočjo vprašalnika za deležnike.

Izvajalci PSI, ki še nimajo ustanovljene komisije za kakovost, so pri opisu načina zagotavljanja kakovosti najpogosteje navedli, da imajo razvito delo na kakovosti, ki pa ni formalno urejeno (8 odgovorov). 5 jih je navedlo, da zagotavljajo kakovost na področju zadovoljstva udeležencev.

KAZALNIK 2: Ugotavljamo, da pri 19 izvajalcih PSI (17,4%) vsi učitelji izpolnjujejo vse predpisane pogoje za delovno mesto učitelja oziroma, da pri 90 izvajalcih PSI vsaj en učitelj ne izpolnjuje vseh treh pogojev. 96,0% učiteljev ima ustrezno formalno izobrazbo, 95,7% jih ima pedagoško andragoško izobrazbo in 93,9% učiteljev ima opravljan strokovni izpit. Od učiteljev praktičnega pouka jih ima 98,5% ustrezne delovne izkušnje.

KAZALNIK 3: Pri 88,4% sodelujočih izvajalcih PSI so se učitelji dodatno izobraževali, in sicer so se dodatno izobraževali učitelji vseh 76 sodelujočih šol (100,0%) in 23 sodelujočih organizacij za IO (63,9%). Največ učiteljev se je izobraževalo do 5 dni (59,2%), 17,1% učiteljev pa se ni dodatno izobraževalo.

7 Literatura in viri

- Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, Ur.l. RS, št. 52/1994.
- Klasifikacije vrst izobraževalnih aktivnosti/izidov (Klasius – SRV). (2009). Statistični urad RS. Ljubljana. Dostopno na spletni povezavi: <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=3967>
- Mali, D. (et. al.) (2007) Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije. Ljubljana: CPI. Dostopno na spletni povezavi: <http://www.cpi.si/mediji/publikacije.aspx>
- Pevec Grm, S. (2008). Temeljne nacionalne usmeritve v Republiki Sloveniji pri zagotavljanju kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju. V: Kolenc, J. in Kramberger, A. (ur.). Kakovost poklicnega in strokovnega izobraževanja – normativne in strokovne podlage. Ljubljana: Pedagoški inštitut, str. 36–65.
- Pevec Grm, S. (2007). Odprta vprašanja ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju.
- Pevec Grm, S. in Mali, D. (2007). Celostni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju. V: Kovač, M. (ur.). CPI pri razvoju skupnega evropskega prostora za poklicno izobraževanje. Ljubljana: CPI, str. 28–30.
- Pravilnik o upravljanju s podatki o kakovosti šol, Ur. l. RS, št. 112/2007.
- Predlog kazalnikov za spremljanje in ugotavljanje kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju, obravnavan na 101. seji Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje.
- Priporočilo evropskega parlamenta in sveta z dne 18. junija 2009 o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQARF). (2009). Ur.l. EU, št. 2009/C 155/01. Dostopno na spletni povezavi: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0001:0010:SL:PDF>
- Vrabič, A. in Mali, D. (2008) Poročila o kakovosti šol v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Prispevek na 15. strokovnem srečanju ravnateljev in ravnateljic srednjega šolstva. Portorož: Šola za ravnatelje. Dostopno na spletni povezavi: <http://www.solazaravnatelje.si/index.php?showid=73>.
- Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, Ur.l. RS, št. 79/2006.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Ur.l. št. 36/2008.

8 Priloge

Vprašalnike smo pripravili ločeno za samostojne šole, šolske centre in organizacije za izobraževanje odraslih. Vprašalnike smo že opremili s splošnimi podatki o izobraževani organizaciji (naziv, matična številka in vodja). V nadaljevanju prilagamo vse tri različice vprašalnika brez uvodnega pripisa.

Priloga 1: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za samostojne šole**SPLOŠNI PODATKI**

V kolikor je prišlo do sprememb, vas prosimo, da nepravilne podatke prečrtate in dopišete pravilne.

Naziv šole: *****

Matična številka: *****

Vodja šole: *****

1. KAZALNIK

V kolikor na šoli še niste organizirali komisije za kakovost nadaljujte izpolnjevanje z vprašanjem številka 5.

1) Delovanje šolske komisije za kakovost v šolskem letu 2008/2009. Dopolnite.

a) Komisija za kakovost je bila ustanovljena dne _____, za obdobje _____.

b) Kolikokrat se je komisija za kakovost v šolskem letu 2008/2009 sestala?

c) Komisija za kakovost je sestavljena iz (vpišite število):

i) strokovnih delavcev,

ii) delodajalcev,

iii) dijakov,

iv) staršev,

v) odraslih udeležencev izobraževanja,

vi) drugi, zapišite kdo: _____.

vii) Skupno število sodelujočih v komisiji za kakovost je .

2) Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2008/09 (izpolnite ali podčrtajte):

a) Poročilo o kakovosti je objavljeno na elektronskem naslovu:

b) Poročilo o kakovosti prilagamo vprašalniku.

c) Poročila o kakovosti še nismo oblikovali, komisija za kakovost je v šolskem letu 2008/09 opravila sledeče delo:

3) Navedite področja, na katerih so bili zastavljeni ukrepi za izboljšanje kakovosti.

- 4) **Katera delovna telesa/organi obravnavajo poročilo o kakovosti?** Podčrtajte, lahko izberete več odgovorov.
- a) Svet šole
 - b) Svet staršev
 - c) Dijaška skupnost
 - d) Učiteljski zbor
 - e) Kolegij ravnateljstva
 - f) Drugo:_____.

- 5) **V kolikor še niste imeli organizirane komisije za kakovost, opišite na kakšen način skrbite za zagotavljanje kakovosti na vaši šoli.**

--

2. KAZALNIK

- 6) **Vpišite število zaposlenih na delovnem mestu učitelja na vaši šoli v šolskem letu 2008/2009, ki so oziroma niso izpolnjevali posameznega pogoja za delo na delovnem mestu učitelja upoštevajoč tri kategorije učiteljev.** Število vseh učiteljev se mora ujemati s seštevkom števila učiteljev po posameznih kategorijah.

Izpolnjevanje pogojev za delovno mesto učitelja	Učitelji splošnoizobraževalnih predmetov		Učitelji strokovno teoretičnega pouka		Učitelji praktičnega pouka	
	imajo	nimajo	imajo	nimajo	imajo	nimajo
a) Število učiteljev, ki imajo/nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe						
b) Število učiteljev, ki imajo/nimajo strokovnega izpita s področja vzgoje in izobraževanja						
c) Število učiteljev, ki imajo/nimajo ustrezne formalne izobrazbe za celotno učno obveznost						
č) Število učiteljev, ki imajo/nimajo predpisanih delovnih izkušenj						
d) Število vseh učiteljev						

3. KAZALNIK

- 7) Izpolnite tabelo o pogostosti izobraževanja in usposabljanja učiteljev na vaši šoli v šolskem letu 2008/2009.

Udeleženosť na izobraževanju in usposabljanju	Število učiteljev
a) Učitelji, ki se niso udeležili izobraževanja	
b) Učitelji, ki so se udeležili do vključno 5 dni izobraževanja	
c) Učitelji, ki so se udeležili več kot 5 dni izobraževanja	

- 8) Navedite obseg sredstev v EUR, ki jih je šola namenila za izobraževanje in usposabljanje učiteljev v letu 2008. Upoštevajte tako stroške izobraževanja (vpisnina, kotizacija ipd.) kot stroške potovanja, bivanja ipd.

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev porabili sredstva v višini _____ €.

- 9) Navedite kolikšen odstotek predstavljajo sredstva namenjena izobraževanju in usposabljanju učiteljev glede na celotna sredstva vaše šole v letu 2008.

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev namenili _____% vseh finančnih sredstev šole.

V kolikor nam želite še kaj sporočiti, vas vabimo, da to storite na tem mestu.

Najlepša hvala za sodelovanje!

Priloga 2: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za šolske centre

SPLOŠNI PODATKI

V kolikor je prišlo do sprememb, vas prosimo, da nepravilne podatke prečrtate in dopišete pravilne.

Naziv šolskega centra: *****

Matična številka: *****

Vodja šolskega centra: *****

KAZALNIK 1

Šolski center ima lahko organizirano komisijo za kakovost za celoten center, podatke o tej komisiji vpišite v vprašanja od 1 do vključno 4. Podatke o komisijah za kakovost za posamezne organizacijske enote šolskega centra vnesite v prilogo na koncu vprašalnika. V kolikor na šolskem centru in/ali v okviru organizacijskih enot še niste organizirali komisije za kakovost nadaljite z vprašanjem 5.

1) Delovanje komisije za kakovost šolskega centra v šolskem letu 2008/09. Dopolnite.

a) Komisija za kakovost šolskega centra je bila ustanovljena dne _____, za obdobje _____.

b) Kolikokrat se je komisija za kakovost šolskega centra sestala v šolskem letu 2008/2009?

c) Komisija za kakovost šolskega centra je sestavljena iz (vpišite število):

i) strokovnih delavcev,

ii) delodajalcev,

iii) dijakov,

iv) staršev,

v) odraslih udeležencev izobraževanja,

vi) drugi, zapišite kdo: _____.

vii) Skupno število sodelujočih v komisiji za kakovost je .

2) Poročilo o kakovosti šolskega centra za šolsko leto 2008/09. Izpolnite ali podčrtajte.

a) Poročilo o kakovosti je objavljeno na elektronskem naslovu:

b) Poročilo o kakovosti prilagamo vprašalniku.

c) Poročila še nismo oblikovali, komisija za kakovost šolskega centra je v šolskem letu 2008/09 opravila sledeče delo:

- 3) Navedite področja, na katerih so bili zastavljeni ukrepi za izboljšanje kakovosti na šolskem centru.

- 4) Katera delovna telesa/organi obravnavajo poročilo o kakovosti? Podčrtajte, lahko izberete več odgovorov.

- a) Svet šole
b) Svet staršev
c) Dijaška skupnost
d) Učiteljski zbor
e) Kolegij direktorja
f) Drugo: _____.

- 5) V kolikor še niste organizirali komisije za kakovost na ravni šolskega centra ali na ravni posameznih enot, opišite kakšno obliko zagotavljanja kakovosti izvajate.

KAZALNIK 2

- 6) Vpišite število zaposlenih na delovnem mestu učitelja na vašem šolskem centru v šolskem letu 2008/2009, ki so oziroma niso izpolnjevali posameznega pogoja za delo na delovnem mestu učitelja upoštevajoč tri kategorije učiteljev. Število vseh učiteljev se mora ujemati s seštevkom števila učiteljev po posameznih kategorijah.

Izpolnjevanje pogojev za delovno mesto učitelja	Učitelji splošnoizobraževalnih predmetov		Učitelji strokovno teoretičnega pouka		Učitelji praktičnega pouka	
	imajo	nimajo	imajo	nimajo	imajo	nimajo
a) Število učiteljev, ki imajo/nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe						
b) Število učiteljev, ki imajo/nimajo strokovnega izpita s področja vzgoje in izobraževanja						

c) Število učiteljev, ki imajo/nimajo ustrezne formalne izobrazbe za celotno učno obveznost						
č) Število učiteljev, ki imajo/nimajo predpisanih delovnih izkušenj						
d) Število vseh učiteljev						

KAZALNIK 3

- 7) Izpolnite tabelo o pogostosti izobraževanja in usposabljanja učiteljev šolskega centra v šolskem letu 2008/09.

Udeleženos na izobraževanju in usposabljanju	Število učiteljev
a) Učitelji, ki se niso udeležili izobraževanja	
b) Učitelji, ki so se udeležili do vključno 5 dni izobraževanja	
c) Učitelji, ki so se udeležili več kot 5 dni izobraževanja	

- 8) **Ocenite obseg sredstev v EUR, ki jih je šolski center v letu 2008 namenil za izobraževanje in usposabljanje učiteljev.** Upoštevajte tako stroške izobraževanja (vpisnina, kotizacija ipd.) kot stroške potovanja, bivanja ipd.

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev porabili sredstva v višini _____ €.

- 9) **Navedite kolikšen odstotek predstavljajo sredstva namenjena izobraževanju in usposabljanju učiteljev glede na celotna sredstva šolskega centra.**

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev namenili _____% vseh finančnih sredstev šole.

V kolikor nam želite še kaj sporočiti, vas vabimo, da to storite na tem mestu.

--

PRILOGA

Priloga je namenjena zbiranju podatkov o delovanju komisij za kakovost posamezne organizacijske enote šolskega centra. Prilogo izpolnite za vsako organizacijsko enoto posebej.

Naziv organizacijske enote:

1) Delovanje komisije za kakovost v šolskem letu 2008/09:

a) Komisija za kakovost je bila ustanovljena dne _____, za obdobje _____.

b) Kolikokrat se je komisija za kakovost v šolskem letu 2008/2009 sestala?

c) Komisija za kakovost je sestavljena iz (vpišite število):

i) strokovnih delavcev,

ii) delodajalcev,

iii) dijakov,

iv) staršev,

v) odraslih udeležencev izobraževanja,

vi) drugi, zapišite kdo: _____.

vii) Skupno število sodelujočih v komisiji za kakovost je .

2) Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2008/09:

a) Poročilo o kakovosti je objavljeno na elektronskem naslovu:

b) Poročilo o kakovosti prilagamo vprašalniku.

c) Poročila še nismo oblikovali, komisija za kakovost je v šolskem letu 2008/09 opravila sledeče delo:

3) Navedite področja, na katerih so bili zastavljeni ukrepi za izboljšanje kakovosti.

4) Katera delovna telesa/organi obravnavajo poročilo o kakovosti?

V kolikor nam želite še kaj sporočiti, vas vabimo, da to storite na tem mestu.

Najlepša hvala za sodelovanje!

Priloga 3: Vprašalnik o kazalnikih kakovosti 2008/09 za organizacije za izobraževanje odraslih

SPLOŠNI PODATKI

V kolikor je prišlo do sprememb, vas prosimo, da nepravilne podatke prečrtate in dopišete pravilne.

Naziv: *****

Matična številka: *****

Vodja: *****

KAZALNIK 1

V kolikor še niste organizirali komisije za kakovost nadaljujte izpolnjevanje z vprašanjem številka 5.

1) Delovanje komisije za kakovost izobraževalne organizacije v šolskem letu 2008/09:

a) Komisija za kakovost je bila ustanovljena dne _____, za obdobje _____.

b) Komisija za kakovost je sestavljena iz (vpišite število):

i) strokovnih delavcev,

ii) delodajalcev,

iii) udeležencev izobraževanja,

iv) drugi, zapišite kdo: _____.

v) Skupno število sodelujočih v komisiji za kakovost je .

2) Poročilo o kakovosti za šolsko leto 2008/09:

a) Poročilo o kakovosti je objavljeno na elektronskem naslovu:

b) Poročilo o kakovosti prilagamo vprašalniku.

c) Poročila o kakovosti še nismo oblikovali, komisija za kakovost je v šolskem letu 2008/09 opravila sledeče delo:

3) Navedite področja, na katerih so bili zastavljeni ukrepi za izboljšanje kakovosti.

4) Katera delovna telesa/organi obravnavajo poročilo o kakovosti?

--

5) V kolikor še niste imeli organizirane komisije za kakovost, opišite kakšno obliko zagotavljanja kakovosti ste izvajali.

--

KAZALNIK 2

6) Vpišite število zaposlenih na delovnem mestu učitelja v vaši izobraževalni organizaciji v šolskem letu 2008/2009, ki so oziroma niso izpolnjevali posameznega pogoja za delo na delovnem mestu učitelja upoštevajoč tri kategorije učiteljev. Število vseh učiteljev se mora ujemati s seštevkom števila učiteljev po posameznih kategorijah.

Izpolnjevanje pogojev za delovno mesto učitelja	Učitelji splošnoizobraževalnih predmetov		Učitelji strokovno teoretičnega pouka		Učitelji praktičnega pouka	
	imajo	nimajo	imajo	nimajo	imajo	nimajo
a) Število učiteljev, ki imajo/nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe						
b) Število učiteljev, ki imajo/nimajo strokovnega izpita s področja vzgoje in izobraževanja						
c) Število učiteljev, ki imajo/nimajo ustrezne formalne izobrazbe za celotno učno obveznost						
č) Število učiteljev, ki imajo/nimajo predpisanih delovnih izkušenj						
d) Število vseh učiteljev						

KAZALNIK 3

- 7) Izpolnite tabelo o pogostosti izobraževanja in usposabljanja učiteljev v vaši izobraževalni organizaciji v šolskem letu 2008/2009.

Udeleženosť na izobraževanju in usposabljanju	Število učiteljev
a) Učitelji, ki se niso udeležili izobraževanja	
b) Učitelji, ki so se udeležili do vključno 5 dni izobraževanja	
c) Učitelji, ki so se udeležili več kot 5 dni izobraževanja	

- 8) Navedite obseg sredstev v EUR, ki jih je vaša izobraževalna organizacija namenila za **izobraževanje in usposabljanje učiteljev v letu 2008**. Upoštevajte tako stroške izobraževanja (vpisnina, kotizacija ipd.) kot stroške potovanja, bivanja ipd.

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev porabili sredstva v višini _____ €.

- 9) Navedite kolikšen odstotek predstavljajo sredstva namenjena izobraževanju in usposabljanju učiteljev glede na celotna sredstva izobraževalne institucije v letu 2008.

V letu 2008 smo za izobraževanje in usposabljanje učiteljev namenili _____% vseh finančnih sredstev.

V kolikor nam želite še kaj sporočiti, vas vabimo, da to storite na tem mestu.

Najlepša hvala za sodelovanje!